

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky a kvantitativních metod**

**Možnosti využití faktoringu a forfaitingu pro financování
podniku**

Leona Jarošová

**Bakalářská práce
2019/2020**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Leona Jarošová**
Osobní číslo: **E16125**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Téma práce: **Možnosti využití faktoringu a forfaitingu pro financování podniku**
Zadávací katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Zásady pro vypracování

Cíl práce: představit pravidla faktoringu a forfaitingu a analyzovat možnosti v ČR.

Osnova:

- Alternativní zdroje financování podniku.
- Charakteristika faktoringu.
- Charakteristika forfaitingu.
- Analýza faktoringových a forfaitingových společností v ČR.
- Teoretický příklad společnosti využívající možnosti faktoringu nebo forfaitingu pro své financování.

Rozsah pracovní zprávy: **35**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

JÍLEK, Josef. Finanční trhy a investování. Praha: Grada, 2009. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1653-4.
MEJSTRÍK, Michal, Magda PEČENÁ A Petr TEPLÝ. Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice. Kolektivní monografie. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2870-7.
RADOVÁ, Jarmila, Petr DVORÁK a Jiří MÁLEK. Finanční matematika pro každého. 7., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance. Osobní a rodinné finance. ISBN 978-80-247-3291-6.
REVENDA, Zbyněk a et al. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
REŽŇÁKOVÁ, Mária. Efektivní financování rozvoje podnikání. Praha: Grada, 2012. Finance. ISBN 978-80-247-1835-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Pavla Jindrová, Ph.D.**
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: **2. září 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. září 2019

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 06. 04. 2020

Leona Jarošová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Pavle Jindrové, Ph.D. za pomoc, cenné připomínky a konzultace při vypracování této bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá charakteristikou dvou alternativních forem financování, a to faktoringu a forfaitingu. Obě tyto formy financování podniku jsou blíže specifikovány, včetně jejich výhod a nevýhod. Další část bakalářské práce je zaměřena na faktoringový a forfaitingový trh v České republice. Dále je tato práce doplněna o modelový příklad porovnání faktoringu a revolvingového úvěru.

KLÍČOVÁ SLOVA

Factoring, forfaiting, alternativní zdroje financování, postoupení pohledávek, Česká republika

TITLE

Possibilities of using factoring and forfaiting for company financing

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the characteristics of two alternative forms of financing, namely factoring and forfaiting. Both these forms of enterprise financing are specified in more detail, including their advantages and disadvantages. Another part of the thesis is focused on the factoring and forfaiting market in the Czech Republic. Furthermore, this thesis is supplemented by a model example of comparison of factoring and revolving loan.

KEYWORDS

Factoring, forfaiting, alternative sources of financing, receivables cession, the Czech Republic

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 ALTERNATIVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ PODNIKU	11
1.1 LEASING.....	11
1.2 TICHÉ SPOLEČENSTVÍ	13
1.3 RIZIKOVÝ A ROZVOJOVÝ KAPITÁL	13
1.4 FINANČNÍ TOOLING	13
2 FAKTORING	14
2.1 DEFINICE	14
2.2 FUNKCE.....	14
2.3 DRUHY	15
2.4 PRŮBĚH.....	15
2.5 CENA.....	18
2.6 VÝHODY A NEVÝHODY	19
3 FORFAITING.....	20
3.1 DEFINICE	20
3.2 PRŮBĚH VÝVOZNÍHO FORFAITINGU.....	20
3.3 CENA.....	21
3.4 VÝHODY A NEVÝHODY	22
4 ANALÝZA FAKTORINGOVÝCH A FORFAITINGOVÝCH SPOLEČNOSTÍ V ČR.....	23
4.1 ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE.....	23
4.1.1 Factoring KB, a. s.....	24
4.1.2 ČSOB Factoring, a.s.....	26
4.1.3 Factoring ČS, a. s.....	28
4.1.4 UniCredit Factoring Czech and Slovakia, a. s.....	30
4.1.5 Bibby Financial Services.....	32
4.1.6 Shrnutí	34
4.2 DALŠÍ SPOLEČNOSTI POSKYTUJÍCÍ FAKTORING NEBO FORFAITING V ČR	38
5 MODELOVÝ PŘÍKLAD POROVNÁNÍ FAKTORINGU A ÚVĚRU.....	39
5.1 MODELOVÝ PŘÍKLAD FAKTORINGU.....	40
5.2 MODELOVÝ PŘÍKLAD ÚVĚRU	41
5.3 SHRUTÍ.....	42
ZÁVĚR.....	43
POUŽITÁ LITERATURA	45
SEZNAM PŘÍLOH.....	- 48 -

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Kontrakční fáze faktoringu	16
Obrázek 2: Realizační fáze faktoringu při řádném splacení.....	16
Obrázek 3: Realizační fáze regresního faktoringu při nezaplacení	17
Obrázek 4: Realizační fáze bezregresního faktoringu při nezaplacení.....	17
Obrázek 5: Realizační fáze forfaitingu.....	21
Obrázek 6: Factoring KB % podíl v rámci AFSČR	24
Obrázek 7: Factoring KB objem poskytnutých prostředků v mil. Kč.....	25
Obrázek 8: ČSOB Factoring % podíl v rámci AFSČR	26
Obrázek 9: ČSOB Factoring objem poskytnutých prostředků v mil. Kč	27
Obrázek 10: Factoring ČS % podíl v rámci AFSČR.....	29
Obrázek 11: Factoring ČS objem poskytnutých prostředků v mil. Kč.....	29
Obrázek 12: UniCredit Factoring % podíl v rámci AFSČR.....	30
Obrázek 13: UniCredit Factoring objem poskytnutých prostředků v mil. Kč.....	31
Obrázek 14: Bibby Financial Services % podíl v rámci AFSČR.....	32
Obrázek 15: Bibby Financial Services objem poskytnutých prostředků v mil. Kč.....	33
Obrázek 16: Podíl na trhu v rámci AFSČR za období 2013–2018	34
Obrázek 17: Podíl na trhu v rámci AFSČR za období 1–9/2019	35
Obrázek 18: Objem poskytnutých prostředků v mil. Kč za období 1–9/2019	36
Obrázek 19: Teritoriální struktura faktoringových dohod za období 1–9/2019.....	37
Tabulka 1: Produktová struktura faktoringových dohod za období 1–9/2019	37
Tabulka 2: Údaje pro vnitřní míru výnosnosti faktoringu.....	40
Tabulka 3: Údaje pro vnitřní míru výnosnosti revolvingového úvěru	41
Rovnice 1: Počáteční rovnice pro vnitřní míru výnosu	18
Rovnice 2: Vnitřní míra výnosu faktoringu pro faktoringovou společnost.....	19
Rovnice 3: Vnitřní míra výnosu úvěru pro bankovní společnost	19

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

1M	jednoměsíční
a. s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
AFSČR	Asociace faktoringových společností České republiky
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
Kč	česká koruna
KB	Komerční banka
mil.	milion
PRIBOR	Prague InterBank Offered Rate
resp.	respektive
Sb.	Sbírka zákonů
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
tzv.	takzvané

ÚVOD

První předpoklad dobrého podniku je existence životaschopného podnikatelského záměru, ten druhý je jeho financování. V tržní ekonomice, kde podniky bojují o každou konkurenční výhodu, je financování podniku velice důležité téma. Ne každá firma dosáhne na standardní financování pomocí cizích zdrojů, jako jsou bankovní či obchodní úvěry, případně dluhopisy. Další možností je alternativní zdroj financování podniku, například leasing, faktoring, forfaiting či rizikový kapitál.

Cílem této bakalářské práce je představit pravidla využití faktoringu a forfaitingu pro financování podniku. Pro pochopení, jaké možnosti využití má faktoring a forfaiting na českém trhu, si nejprve charakterizujeme faktoring a forfaiting, dále je představena situace na českém faktoringovém a forfaitingovém trhu, a nakonec porovnání faktoringu a revolvingového úvěru na modelovém příkladu podniku.

Tato práce je rozdělena do pěti kapitol, kde základnu tvoří první tři kapitoly, které jsou spíše teoretické. Následující dvě kapitoly jsou převážně praktické a opírají se o teoretickou základnu prvních třech kapitol.

První kapitola je zaměřena obecně na alternativní formy financování a podrobněji popisuje leasing, tiché společenství, rizikový kapitál a finanční tooling. Druhá kapitola je věnována faktoringu a obsahuje jeho definici, popis funkcí a druhů, detailní průběh, cenu faktoringu a shrnutí jeho výhod a nevýhod. Třetí kapitola zabývající se forfaitingem nese podobné znaky, zahrnuje tedy definici a podrobný průběh, cenu forfaitingu a shrnutí výhod a nevýhod.

Ve čtvrté kapitole je analýza faktoringových a forfaitingových společností v České republice, tato kapitola je rozdělena na dvě části, podle toho, zda daná společnost patří či nepatří do České leasingové a finanční asociace. Je to z toho důvodu, že tato asociace veřejně poskytuje svá data o trhu, díky tomu je práce obohacena o grafy vyhodnocující situaci za období od roku 2013 do září roku 2019. Pátá kapitola se věnuje modelovému příkladu porovnání faktoringu a revolvingového úvěru jako bankovnímu úvěru, který se nejvíce podobá faktoringu.

V závěru jsou poté shrnuty poznatky a vyhodnocení použití faktoringu a forfaitingu pro financování podniku.

1 ALTERNATIVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ PODNIKU

Mimo standardní zdroje financování podniku (bankovní či obchodní úvěry, ...) je možné využít i ty alternativní. Odborná literatura přesně nedefinuje pojem alternativní zdroje financování, ale většina literatury se stejně jako J. Jílek (2009) a P. Dvořák (2005) shoduje na 3 základních – leasing, faktoring a forfaiting. Dále je možné pod tímto pojmem v různých odborných knihách nalézt i rizikový kapitál, tiché společenství, finanční tolling, dotace a mnoho dalších. V této bakalářské práci se zaměříme na faktoring a forfaiting, proto tyto pojmy budou rozebrány v kapitolách 2 a 3.

1.1 Leasing

Do české terminologie bylo slovo „*leasing*“ převzato z anglického slova pro pronájem – „*lease*“. Podstatou leasingu je pronájem na základě úhrady leasingových poplatků, která probíhá formou splátek. Jedná se o pronájem výrobních prostředků nebo výrobků na určité zadané období. Předmětem leasingu může být nehmotný i hmotný majetek a nahrazuje tak investování. V případě, že podnik potřebuje obnovit či rozšířit dlouhodobý majetek, je někdy výhodnější použít leasing namísto pořízení majetku koupí na úvěr, z vlastních zdrojů či emisí dluhopisů. Je důležité poznamenat, že vlastnictví majetku je odděleno od užívání majetku, a proto využívání předmětu v obchodní nebo výrobní činnosti není podmíněno jeho vlastnictvím. [12], [14] Leasing je mimo jiné i prostředek podpory odbytu – díky jeho velkému rozšíření se výrazně zkrátil cyklus obnovy například u počítačů, automobilů a dalších druhů investičních statků.

Pokud se na leasing podíváme z právního hlediska, pak se jedná o třístranný právní vztah mezi nájemcem, pronajímatelem a dodavatelem. Pronajímatel kupuje od dodavatele daný předmět, a ten poté dává za předem domluvenou cenu do užívání nájemci. Smlouva uzavíraná mezi nájemcem a pronajímatelem se nazývá leasingová smlouva na předmět leasingu, vlastníkem daného předmětu zůstává pronajímatel. [29]

Podle odborné literatury se leasing dělí na provozní (operativní) a finanční (kapitálový), liší se především v délce pronájmu, účelu, ke kterému slouží, a tím, zda na konci leasingu dojde k převodu vlastnického práva předmětu leasingu. **Provozní leasing** představuje krátkodobý pronájem, což znamená, že předmět pronájmu za svou životnost vystřídá několik nájemců, na konci leasingové smlouvy tedy nedochází k převodu vlastnického práva. Veškerý servis a opravy zajišťuje pronajímatel, a ten také nese veškerá rizika, která plynou z vlastnictví daného předmětu. Naopak **finanční leasing** je dlouhodobý pronájem majetku, kde doba pronájmu se obvykle shoduje s dobou životnosti daného předmětu. Na konci leasingu dochází

většinou k převodu vlastnictví předmětu leasingu z pronajímatele na nájemce, a to buď zadarmo, za cenu symbolickou, či zůstatkovou. V případě finančního leasingu získává leasingová společnost předmět leasingu do vlastnictví na základě požadavku a specifikace příjemce leasingu. [12], [29]

Leasing není v českém právu výslovně definován. Finanční leasing není stanoven jako zvláštní typ smluv a smlouvy o finančním leasingu se uzavírají jako smlouvy nepojmenované, náležitosti těchto smluv musí být jasně specifikovány v textu smlouvy. Naproti tomu smlouvy operativního leasingu mohou využít nájemní smlouvu, která je upravována v § 2201–2325 Zák. č. 89/2012 Sb. (Občanský zákoník). [20]

Leasingová cena se skládá ze součtu veškerých leasingových splátek, zůstatkové ceny, marže a odměny za zprostředkování. Leasingová cena jsou vlastně veškeré peníze zaplacené leasingové společnosti. V případě rovnoměrných splátek koncem měsíce se splátka vypočítává násobením pořizovací ceny a umořovatele pro požadované leasingové měsíční procento a pro daný počet měsíců. Pokud firma uvažuje o leasingu je pro ni důležitý leasingový koeficient, ten udává kolikrát je pořízení přímého nákupu levnější než leasing. [12], [29]

Podle Seznamu zprostředkovatelů aktiv vydanému Českou národní bankou a platnému ke dni 30. 09. 2019 je v České republice 81 společností zabývajících se finančním leasingem, jsou mezi nimi dceřiné společnosti bank i různorodé nebankovní společnosti. [23] Největší asociací pro poskytovatele leasingu v České republice je Česká leasingová a finanční asociace (ČLFA). V roce 2018 členové ČLFA uzavřeli 62 239 nových smluv o leasingu, s celkovou financovanou částkou 51,13 miliard Kč. Největší podíl na komoditním zaměření měl v roce 2018 leasing osobních aut 43,3 %, kde 94,9 % byl podíl nových aut na celkovém leasingu osobních aut, dále pak byl leasing nákladních aut 23,6 % a nakonec leasing strojů a zařízení s podílem 21,8 %. [26]

Jednou z výhod leasingu je rychlé pořízení majetku, a tedy zvýšení konkurenceschopnosti na trhu. Leasing je také velice flexibilní z hlediska výše a rozložení splátek, dále také nesnižuje likviditu nájemce a leasingové splátky lze uvést jako daňově uznatelný náklad. Nevýhodou leasingu je jeho cena, neboť obvykle bývá dražší než přímá koupě či pořízení majetku na úvěr. Další nevýhodou je pak také to, že majetek není ve vlastnictví nájemce, předmět leasingu může být nájemci odebrán či jeho užívací práva mohou být výrazně omezena. Každá leasingová smlouva a její výhody i nevýhody by měly být samostatně posuzovány podle momentálního stavu nájemce, pronajímatele i prostředí dané země, ve které se nachází. [12], [29]

1.2 Tiché společenství

Tiché společenství lze řadit mezi historicky nejstarší hybridní alternativní formy financování podniku. Tichý společník má právo a povinnost podílet se na zisku i ztrátě společnosti, což není obvyklé pro cizí zdroje financování. Na druhou stranu se smlouvou o tiché společnosti tichý společník zavazuje ke vkladu majetku do společnosti, jedná se tedy o kapitálově majetkový vklad do podniku, který je příznačný pro cizí zdroje v podnikání. Tichý společník se nepodílí na podnikání, jeho vklad může být peněžitá částka, ocenitelné právo, určitá věc či jiná majetková hodnota. Kompletní formulace tiché společnosti je k nalezení v oddílu č. 14 Zák. č. 89/2012 Sb. (Občanský zákoník). Obvykle se řadí mezi alternativní zdroje financování, neboť se využívá převážně ve fázi startovního financování a počátečního rozvoje podniku, kdy není reálné dosáhnout na bankovní úvěr. [17], [27]

1.3 Rizikový a rozvojový kapitál

Finanční technika „*Venture capital*“ neboli rizikový a rozvojový kapitál je založena na principu financování rizikových, ale potencionálně vysoce ziskových firem, resp. projektů. Základní podstatou je bez majetkových záruk na omezenou dobu investovat do mladých firem s vysokým potenciálem růstu, kde odměnou je podíl na hospodářském výsledku těchto firem. Ony „mladé firmy“ jsou podniky bez silného majetkového zázemí, bez dlouhé historie, ale disponující něčím, co jim dodává potenciál rychlého rozvoje. [7]

Investice do této kategorie operací patří mezi ty nejrizikovější, její rizikovosti však odpovídá i očekávaná roční vnitřní míra výnosu. Fondy rizikového a rozvojového kapitálu musí se zmíněnou vysokou rizikovostí pracovat a pečlivě diverzifikovat kapitál do dostatečně vysokého počtu cílených mladých firem a podporovat další opatření pro kontrolu a případné snížení vysokého investičního rizika. [17]

1.4 Finanční tooling

Při využití finančního toolingu si firma nejprve vezme úvěr od banky, z tohoto úvěru nakoupí od dodavatelů energetické a materiálové vstupy a zadá výrobci, aby za úplatu zhotovil z těchto vstupů hotové produkty. Odběratelům pak tyto hotové produkty prodá sama toolingová společnost a ze zisku zaplatí mimo jiné úvěr od banky. Finanční tooling je vhodný především pro firmy, které se nachází ve finančních problémech. [14]

2 FAKTORING

Factoring lze nalézt už ve středověku, nicméně začátek novodobé historie faktoringu datujeme do doby 19. století. Zpočátku se faktoring vyskytoval v podobě „zbožové“, postupně se však vyvíjel do dnešního „finančního faktoringu“. Na tuzemském faktoringovém trhu působí povětšinou dceřiné společnosti významných bank. [7] Faktoring není v současném českém právu nijak výslovně ukotven, řídí se hlavně zákonem č. 89/2012 Sb. (Občanský zákoník), který mimo jiné upravuje i postoupení pohledávek, a zákonem č. 586/1992 Sb. (Zákon o daních z příjmů). [11]

2.1 Definice

Factoringem se nazývá odkup krátkodobých obchodních pohledávek faktoringovými společnostmi neboli poskytnutí majiteli pohledávky úvěr bez další garance jako je například směnka. Nejdůležitějším parametrem pro odkup pohledávky je proto úvěrová kvalita pohledávky, resp. riziko dlužníků. Faktoring je vhodný pro společnosti pravidelně dodávající své zboží několika stálým odběratelům, kteří chtějí odloženou splatnost faktur. Pokud se na faktoring nahlíží z účetního nebo právního hlediska jedná se o postoupení pohledávek za předem dohodnutých věcných a finančních podmínek. [18]

2.2 Funkce

Podle smlouvy může pro společnost faktoring plnit tři z následujících funkcí:

- funkce předfinancování (úvěrování),
- garanční funkce,
- správa pohledávek či jiné služby pro dodavatele.

Funkce **předfinancování** či úvěrování si sjednávají společnosti v případě nedostatečných okamžitých finančních prostředků. Pokud je sjednána tato funkce, poté faktoringová společnost proplácí předem sjednanou částku přímo v okamžiku odkoupení pohledávky. Nezaplatí podniku plnou výši pohledávky, ale v obvyklém případě pouze 70 % – 90 %. Zbýlých 10 % – 30 % si faktoringová společnost ponechá zčásti jako záruku pro případ reklamaci či další plateb a z části jako provizi a úroky.

V případě sjednání **garanční funkce** přejímá faktoringová společnost úvěrové riziko, které vyplývá z platební nevěle či neschopnosti odběratele. Takovému faktoringu se pak říká pravý nebo tzv. bezregresní. V případě, že se nesjedná garanční funkce, pak se faktoring nazývá regresní. V standartních případech garanční platby k ní dochází ve lhůtě 90 až 120 dní

po termínu splatnosti. Zpravidla faktoringová společnost provádí garanční platbu pouze v případech, kdy odběratel uplatňuje reklamaci zboží vůči dodavateli.

Dodavatel může na základě smlouvy s faktoringovou společností získat **další služby**, které souvisí s danými odkupovanými pohledávkami. Dohodnout lze například prověřování bonity odběratelů, inkaso, vymáhání pohledávek či služby související s účetním vedením pohledávek. [7]

2.3 Druhy

Faktoring existuje v různých variantách a lze jej dělit podle různých hledisek. Pokud se na faktoring podíváme z teritoriálního hlediska, hledíme na to, zda je odběratel a dodavatel z téhož státu. V případě, že ano, pak se jedná o **tuzemský** faktoring. Pokud tomu tak není, mluvíme o mezinárodním faktoringu, ten se dále člení na **exportní** (vývozní) a importní (dovozní). U exportního faktoringu odkupuje faktoringová společnost pohledávky tuzemského exportéra, které má u zahraničního subjektu. Naopak **importní** faktoring znamená odkoupení pohledávek od zahraničního exportéra, které má u tuzemského subjektu.

Dále je možné dělit faktoring podle způsobu podstoupení pohledávky, a to na **zjevný** a **skrytý** (tichý) faktoring. Při zjevném faktoringu je odběratel neboli dlužník seznámen s novým stavem věci a uhradí závazek přímo faktoringové společnosti. V případě skrytého faktoringu odběratel netuší o změně věřitele a z jeho pohledu je jím stále dodavatel. [7]

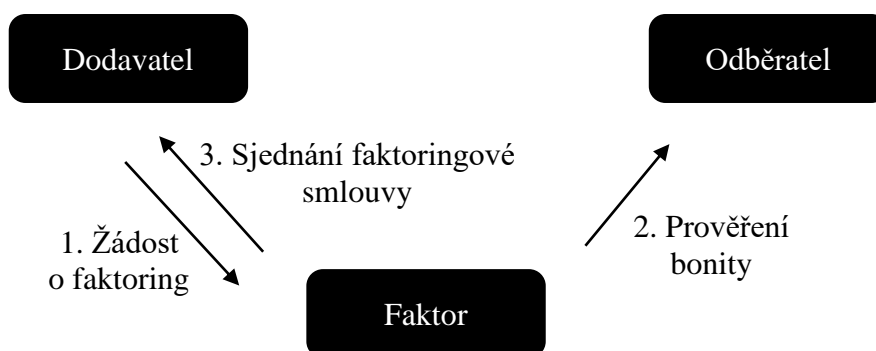
Další dělení je na faktoring **regresní** a **bezregresní**, jak bylo zmíněno v předchozí podkapitole 2.2. Jedná se o to, zda byla sjednána garanční funkce.

2.4 Průběh

Průběh faktoringu lze rozdělit na dvě základní fáze, tou první je kontrakční fáze a dále realizační fáze.

Během **kontrakční fáze** dodavatel prvně shromažďuje informace o nabídce různých faktoringových společností, které dále vyhodnocuje, a podle vnitropodnikových pravidel předběžně vybere dvě až tři specializované společnosti. Běžnými kritérii, které by měl každý dodavatel zhodnotit, jsou náklady na faktoring a jeho dostupnost, šíře nabídky faktoringové společnosti, její rating a předpoklad finanční stability. U vybraného faktora poté dodavatel jedná o smluvních podmínkách. Také faktoringová společnost má různá kritéria pro schvalování smluv. Zejména při bezregresním faktoringu specializovaná společnost vyžaduje informace a podklady nejen o dodavateli, ale i o odběrateli, neboť nese riziko nesplacení. [17] Běžně provádí faktoringová společnost hodnocení bonity analýzou

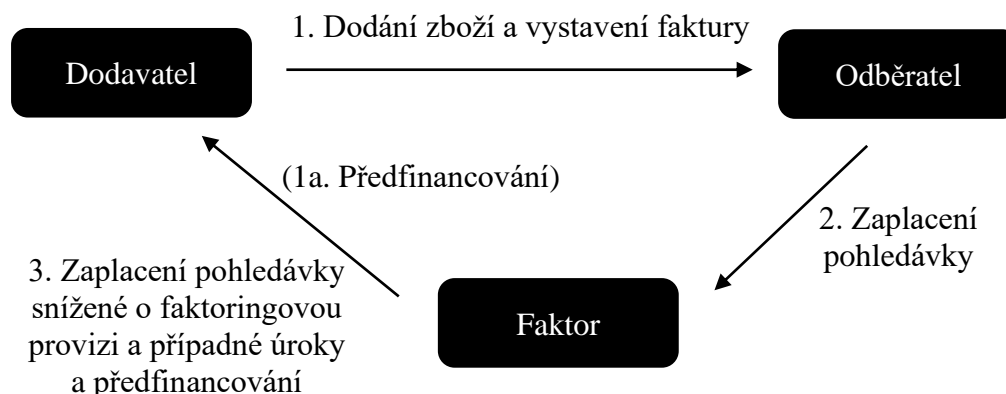
jejího finančního hospodaření, analyzuje se struktura majetku, očekávané a stávající výsledky hospodaření a také finanční zdroje firmy [19]. Pokud je dle faktora vše v pořádku, dojde k dohodě o podmínkách a uzavření smlouvy o poskytnutí faktoringu. Dle smluvního ujednání se jedná o odkup faktur od vybraného odběratele či skupině odběratelů s daným úvěrovým rámcem. [17] Schéma realizační fáze faktoringu je znázorněno na obrázku 1.

Obrázek 1: Kontrakční fáze faktoringu

Zdroj: upraveno podle [17]

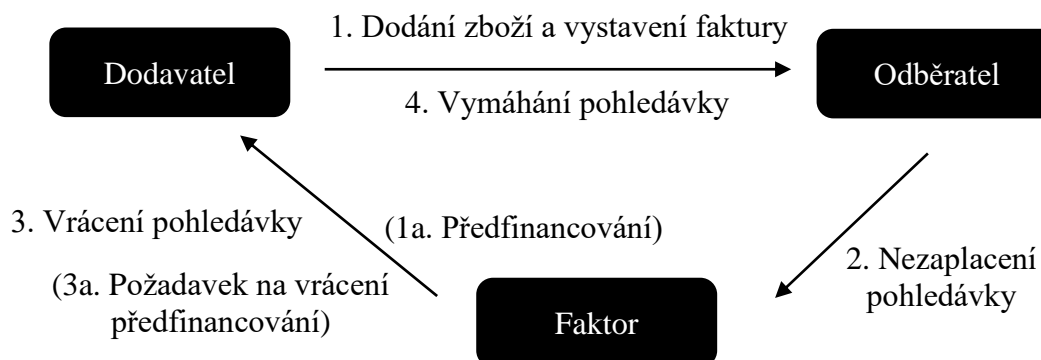
Realizační fáze faktoringu začíná dodávkou zboží a vystavení faktury odběrateli. Faktura může obsahovat tzv. cesní klausuli, která pro odběratele znamená povinnost uhradit pohledávku faktorovi, ale pouze v případě, že se nejedná o skrytý faktoring. Pokud je sjednané předfinancování, proplatí faktoringová společnost odběrateli část pohledávky. V době splatnosti se situace může vyvinout dvěma směry, v prvním případě je pohledávka řádně splacena a faktoringová společnost zaplatí dodavateli pohledávku sníženou o faktoringové provize a případný úrok a předfinancování. Průběh této možnosti znázorňuje obrázek 2.

Obrázek 2: Realizační fáze faktoringu při řádném splacení

Zdroj: upraveno podle [17]

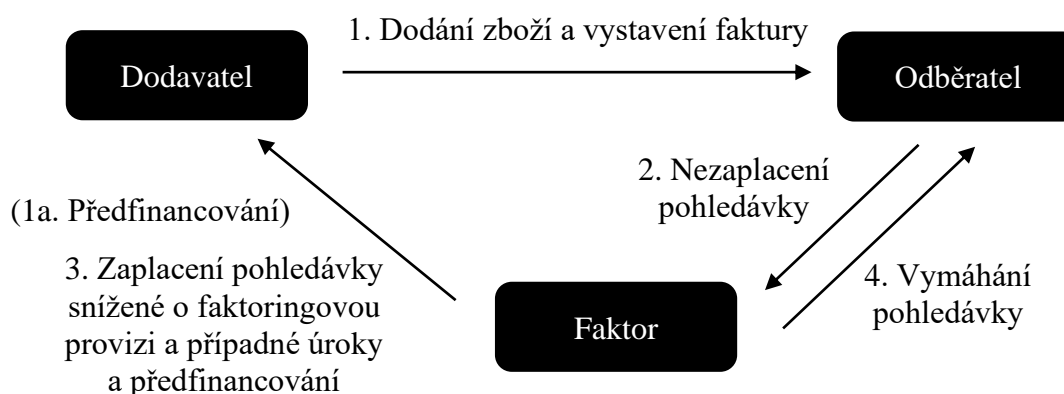
Druhá potenciální situace nastane v případě, že odběratel neuhradí pohledávku v řádném termínu. V tomto případě záleží, zda je faktoring regresní či bezregresní. Pokud je sjednán regresní faktoring faktoringová společnost, požaduje po odběrateli vrácení předfinancování a odběratel sám musí vymáhat pohledávku na odběrateli. Toto schéma je na obrázku 3.

Obrázek 3: Realizační fáze regresního faktoringu při nezaplacení

Zdroj: upraveno podle [17]

Pokud je sjednán faktoring bezregresní, přistupuje faktoringová společnost k dodavateli stejně jako v případě řádného splacení a na odběrateli poté vymáhá zaplacení pohledávky. Tato situace je zachycena na obrázku 4.

Obrázek 4: Realizační fáze bezregresního faktoringu při nezaplacení

Zdroj: upraveno podle [17]

2.5 Cena

Cena faktoringu se skládá podle toho, kolik funkcí plní. Základem je **faktoringová provize**, která zahrnuje 2 složky – náklady spojené se zpracováním faktoringu a tzv. rizikovou složku. Výše standardní faktoringové provize se pohybuje v intervalu 0,2 % až 3 % z nominální hodnoty odkupované pohledávky. **Riziková složka** se započítává pouze v případě, že se jedná o bezregresní faktoring, a závisí především na bonitě odběratele, počtu reklamací, objemu pochybných pohledávek a na jeho dřívější platební morálce.

Náklady spojené se zpracováním faktoringu jsou vázány na pracnost a rozsah administrativních a dalších činností, které k faktoringu neodmyslitelně patří. Jsou ovlivněny počtem odběratelů, celkovým ročním obratem, dobou splatnosti pohledávek, průměrnou výší, počtem pohledávek atd.

V případě, že bylo v rámci faktoringu sjednáno předfinancování, vyskytuje se v ceně faktoringu i **úrok**. Výše úrokové sazby je závislá hlavně na refinančních nákladech specializované společnosti, ve většině případů však přibližně odpovídá úrokovým sazbám, které nalezneme u krátkodobých bankovních úvěrů.

Pokud chceme znát skutečnou cenu faktoringu, jednou z možností je vyjádřit ji jako vnitřní míru výnosu. Pro sestavení této rovnice musíme vzájemně porovnat současnou hodnotu (např. ke dni odkupu pohledávky), cash flow, které faktoringová společnost platí (předfinancování), a také, které naopak dostává (úrok, faktoringová provize a úhrada pohledávky). Tato rovnice udává, jak moc je pro faktoringovou společnost výhodná daná smlouva. V případě, že počítáme tuto výnosovou míru z pozice společnosti, která postupuje pohledávky, snažíme se docílit co nejmenšího procenta. Rovnice, z níž lze vyjádřit vnitřní míru výnosu pro faktoringovou společnost, potom vypadá takto:

$$NH_{T_0} = FP + \frac{u + NH_{T_1}}{(1 + i_F)^n} \quad (1)$$

kde

NH_{T_0} ... výše částky, kterou jako předfinancování platí faktoringová společnost

FP ... faktoringová provize zaplacená během odkoupení pohledávky

u ... v době splatnosti pohledávky zaplacený úrok z předfinancování

NH_{T_1} ... výše nominální hodnoty pohledávky, která se platí v době její splatnosti

i_F ... faktoringová vnitřní míra výnosu

n ... v letech vyjádřená doba splatnosti pohledávky

Z tohoto vztahu pomocí úprav potom získáme rovnici pro vnitřní míru výnosu:

$$i_F = \sqrt[n]{\frac{u + NH_{T1}}{NH_{T0} - FP}} - 1 \quad (2)$$

Vnitřní výnosovou míru můžeme vyjádřit i pro bankovní úvěr, jejich porovnáním pak zjistíme, jaká varianta financování je výhodnější.

$$i_U = \sqrt[n]{\frac{u + NH_{T1}}{NH_{T0}}} - 1 \quad (3)$$

kde

i_U ... úvěrová vnitřní výnosová míra

n ... v letech vyjádřená doba splatnosti pohledávky

u ... výše úroku z úvěru

NH_{T1} ... výše spláceného úvěru

NH_{T0} ... výše poskytnutého úvěru

Další možností, jak lze porovnat cenu faktoringu, je vyjádřit náklady v procentech z výše nominální hodnoty pohledávky. Tato metoda je méně přesná, ale také méně náročná. [21]

2.6 Výhody a nevýhody

Výhody faktoringu se odvíjí od sjednané smlouvy, zda se jedná o regresní či bezregresní faktoring, zda je sjednáno předfinancování či správa pohledávek faktoringovou společností. V zásadě je ale hlavní výhodou zvýšení konkurenceschopnosti, díky tomu, že dodavatel může mít delší dobu splatnosti faktur, a tak zlepšit platební podmínky pro odběratele. Také lze díky faktoringové společnosti snížit náklady na zjištění bonity odběratelů a na jiné administrativní náklady. Největší nevýhodou faktoringu je jeho cena, tedy faktoringová provize a případný úrok. V případě mezinárodních faktoringu vyvstávají další nevýhody jako například exportní teritoriální omezení či limitovaný výběr odběratelů importního faktora. Každou faktoringovou smlouvu je nutno prozkoumat a na základě výhod a nevýhod (nákladů a výnosů) rozpoznat, zda je pro firmu přínosem. [16], [17]

3 FORFAITING

Novodobá forma forfaitingu se vyvinula v oblasti západní Evropy během 60. let 20. století, trh tak reagoval na potřebu financovat transakce exportérů, pro které dosavadní systém financování exportu skrz státní podporu nebyl dostupný. Postupem času se forfaiting rozšířil jak v rámci doby financování, tak druhu zboží i služeb. [16] Protože i forfaiting lze popsat jako postoupení pohledávky, řídí se stejnými zákony jako faktoring. [11]

3.1 Definice

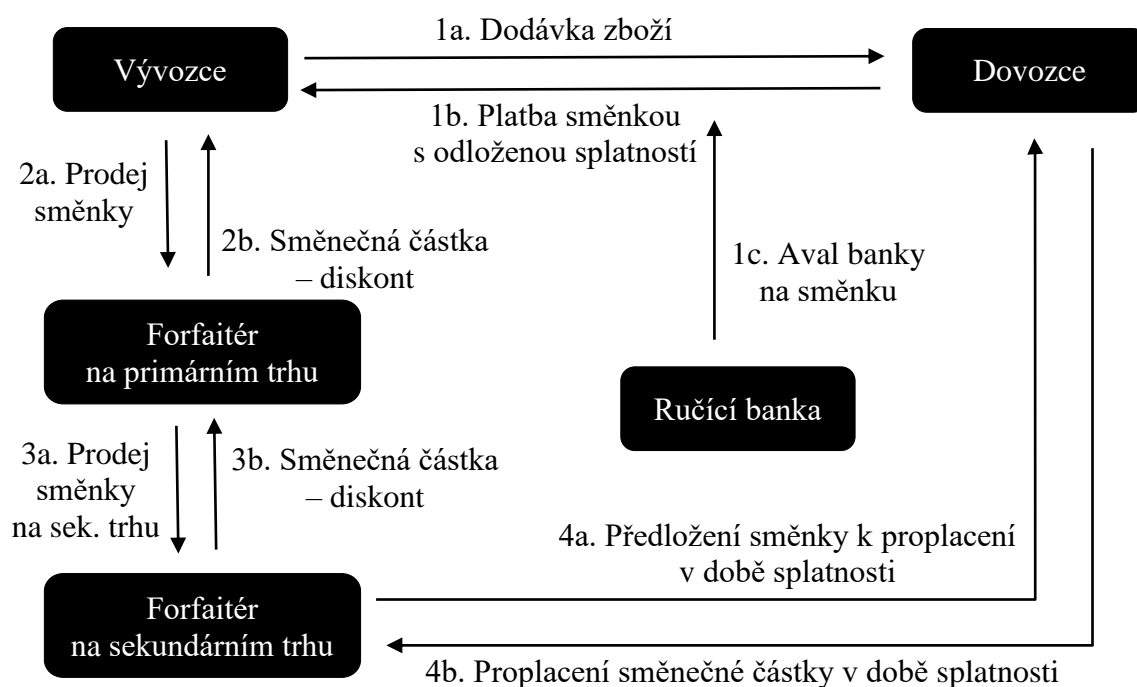
Podobně jako faktoring i forfaiting je způsob financování podniku pomocí prodeje pohledávek, které jsou splatné v budoucnu, třetí straně, tedy forfaitingové společnosti. Charakteristické pro forfaiting je, že dané odkupované pohledávky jsou střednědobého a dlouhodobého charakteru. Dalším specifikem forfaitingu je, že forfaitér nemůže uplatnit zpětný postih v případě, kdy pohledávka není splacena, neboli riziko nesplacení vždy přechází na forfaitéra. Název získal forfaiting podle francouzského „*à forfait*“ což značí vzdání se práva zpětného postihu. Forfaiting existuje v několika variantách jako vývozní, dovozní a finanční. [13], [22] Nejrozšířenější formou je forfaiting vývozní [7], který bude rozebírán v podkapitolách 3.2 a 3.4.

3.2 Průběh vývozního forfaitingu

Průběh forfaitingu rozdělujeme na dvě fáze, a sice kontrakční a realizační.

Kontrakční fáze je o vyjednání podmínek forfaitingové smlouvy, aby mohl forfaitér stanovit své podmínky, potřebuje základní informace. Obvykle se dokládá obchodní jméno, měna a výše pohledávky, země dovozce, charakter zboží, název garanční banky a platební instrument, splátkový kalendář pohledávky a termín dodání zboží. Po dodání informací může forfaitingová společnost určit náklady, stanovit podmínky a učinit vývozci nabídku. Doporučuje se kontaktovat forfaitingovou společnost ještě před uzavřením smlouvy mezi vývozcem a dovozcem, aby mohl vývozce kalkulovat i s forfaitingovou sazbou při vypočítávání vývozní ceny. Vývozce může kontaktovat forfaitéra i po uzavření smlouvy s dovozcem, a to kdykoli v době do splatnosti pohledávky. [7]

Na obrázku 5, na kterém je schéma **realizační fáze** forfaitingu, vidíme, že tato fáze začíná dodávkou zboží a platbou pomocí avalované směnky. Tato směnka je na primárním trhu prodána forfaitingové společnosti za směnečnou částku, od které je odečten diskont. Tento forfaitér si směnku může ponechat až do doby splatnosti, nebo prodat na sekundárním trhu jako je to zobrazeno na obrázku 5. V době splatnosti směnky ji forfaitingová společnost předloží k proplacení dovozci případně bance, která směnku avalovala. [7]

Obrázek 5: Realizační fáze forfaitingu

Zdroj: upraveno podle [22]

3.3 Cena

Z celkové výše pohledávky je během odkupu pohledávky sražen určitý diskont, případně další poplatky či provize, konkrétně se jedná o:

- diskont,
- závazková provize,
- opční provize,
- zpracovatelská provize.

Nejdůležitější částí nákladů na forfaiting je **diskont**, jeho výše by měla pokrýt nejen náklady, ale i zisk forfaitéra. Diskont, resp. diskontní sazba, je ovlivňována mnoha různými faktory, jako je doba splatnosti pohledávky, bonita ručící banky, země dovozce, měna atd. Výši diskontní sazby můžeme počítat více způsoby. Metodu přímého diskontu a metodu diskontu měřeného výnosem však považujeme za základní. Při využití metody přímého diskontu (*straight discount*) vypočítáme výši diskontu metodou obchodního diskontu za celou dobu splatnosti, ten je poté odečten z výše pohledávky. Diskont měřeného výnosu (*discount to yield*) lze definovat jako metodu, která určuje současnou hodnotu v budoucnu splatné pohledávky jako diskontovanou výši pohledávky.

Pokud nebyly obsaženy v diskontu, mohou dále forfaiting zvyšovat další poplatky a provize. Například výše **zpracovatelské provize** (*management fee*) je závislá na celkové složitosti forfaitingu a pokrývá náklady na zpracování případu. **Opční provize** (*option fee*) je započítána do ceny forfaitingu v případě, že je sjednána opce (tzn. právo vývozce, nikoliv ovšem povinnost) během určité doby (obvykle ne delší než jeden kalendářní měsíc) uzavřít forfaitingovou smlouvu při dodržení předem daných podmínek. **Závazkovou provizi** (*commitment fee*) si forfaitér účtuje za držbu pohotových finančních prostředků v intervalu od sjednání smlouvy do skutečného předání platebních instrumentů. Zpravidla je splatná měsíčně a na roční procentuální bázi. [7], [21]

3.4 Výhody a nevýhody

Výhodou forfaitingu je, že forfaitér přebírá úvěrové riziko, takže nezatěžuje bilanci vývozce a příznivě ovlivňuje likviditu. Další výhodou lze vidět v tom, že podobně jako faktoring na rozdíl od úvěru nezatěžuje podnik zadlužením. Výhodou vývozního forfaitingu je především to, že mohou získat až 100% financování exportního úvěru a urychlují tak inkaso. Hlavní nevýhodou forfaitingu jsou jeho relativně vysoké náklady – diskont, závazková provize, poplatek za opci, poplatek za zpracování obchodu. [16] [13]

4 ANALÝZA FAKTORINGOVÝCH A FORFAITINGOVÝCH SPOLEČNOSTÍ V ČR

Podle Seznamu zprostředkovatelů financování aktiv vydaného Českou národní bankou a platnému ke dni 30. 09. 2019 je v České republice 8 společností zabývajících se faktoringem či forfaitingem. Jsou jimi nejen dceřiné společnosti velkých bank, ale i nebankovní společnosti soustřeďující se hlavně na faktoring či forfaiting. [23] Pět z těchto osmi společností patří do České leasingové a finanční asociace.

4.1 Česká leasingová a finanční asociace

Česká leasingová a finanční asociace (ČLFA) byla založena už v roce 1991 a mimo jiné se podílí na postavení společností poskytující splátkové kalendáře, leasing, spotřebitelské úvěry či faktoring. Také napomáhá při přípravě závažnějších právních předpisů, které souvisí s nebankovními finančními produkty. [15] Dceřinou asociací ČLFA je **Asociace faktoringových společností České republiky (AFSČR)**, tvoří ji právě oněch 5 společností, které se zabývají faktoringem a forfaitingem a zároveň jsou členy ČLFA, konkrétně se jedná o ČSOB Factoring, Factoring ČS, Factoring KB, UniCredit Factoring (dříve Transfinance) a Bibby Financial. [10] V následujících kapitolách 4.1.1 až 4.1.5 se podíváme na tyto konkrétní společnosti.

4.1.1 Factoring KB, a. s.

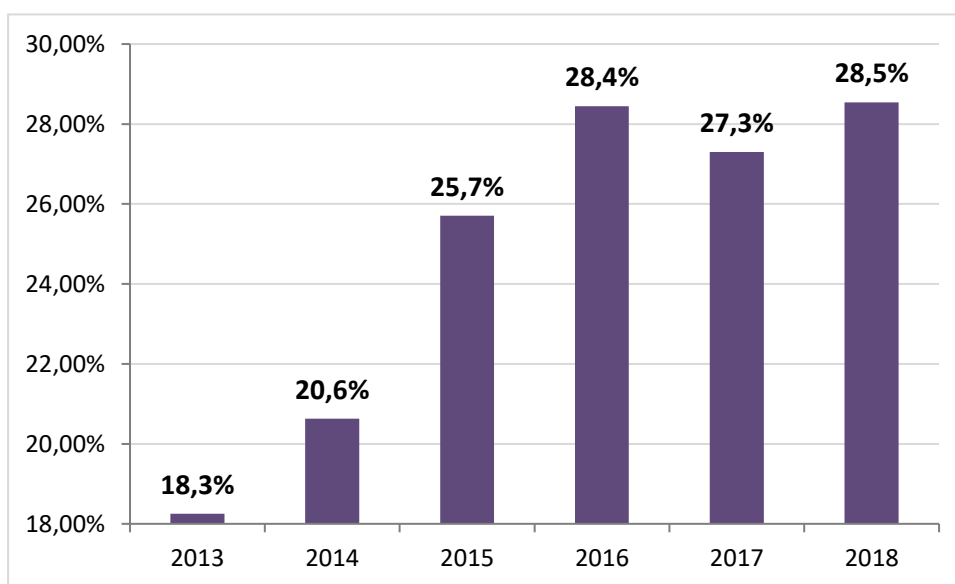
Společnost Factoring KB, a. s. působí na trhu už od roku 1997, jejím 100 % akcionářem je Komerční banka. Kromě toho, že je členem České leasingové a finanční asociace a zakládajícím členem Asociace faktoringových společností ČR, je také členem skupiny Sociétés Générale a organizace Factors Chain International.

Nabízené produkty:

- tuzemský faktoring,
- exportní faktoring,
- importní faktoring,
- modifikovaný faktoring,
- forfaiting.

Termín modifikovaný faktoring v případě společnosti Factoring KB znamená rozvinutější varianty standardních produktů, konkrétně se jedná o rámcový, reverzní a retailový faktoring.

I když společnost Factoring KB nabízí forfaiting, zaměřuje se zejména na faktoring. [9]

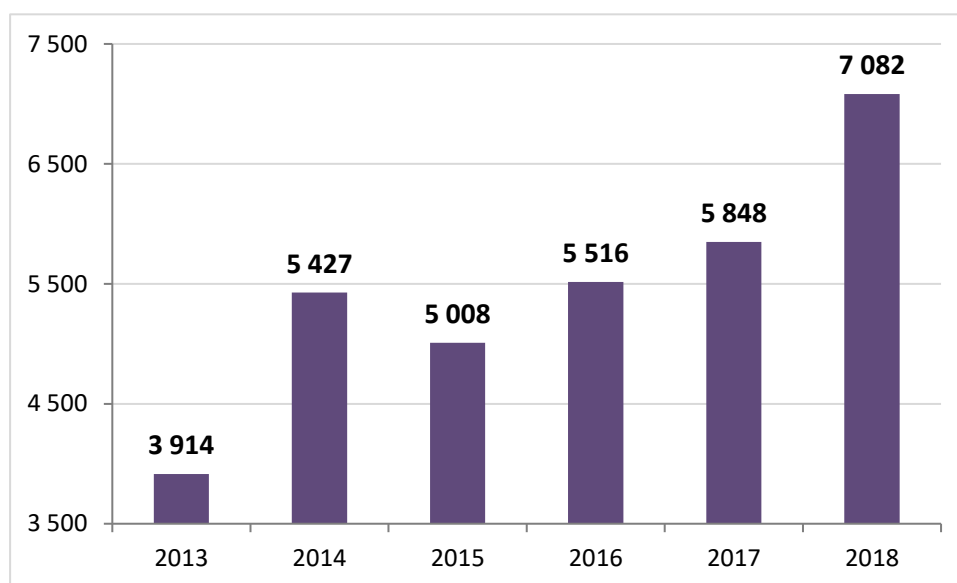

Obrázek 6: Factoring KB % podíl v rámci AFŠČR

Zdroj: upraveno podle [25]

Graf na obrázku 6 ukazuje, že až na rok 2017 má graf vzestupnou tendenci. Mezi lety 2013 a 2018 si společnost Factoring KB polepšila na trhu o 5 %. V roce 2013 její podíl na trhu v rámci AFSCŘ činil pouze 18,3 %, to je také minimem grafu, poté meziročně stoupl o 2,3 %. Následující meziroční růst byl dvojnásobný, tedy 5,1 %, v roce 2015 byl podíl společnosti na trhu 25,7 %. Následoval další meziroční růst, tentokrát 2,7 %, pak ale v roce 2017 podíl společnosti na trhu poklesl na 27,3 %. V roce 2018 tvořil její podíl na AFSCŘ trhu 28,5 % a téměř srovnatelné procento činil její podíl i v roce 2016.

Z grafu na obrázku 7 vyčteme objem poskytnutých prostředků v milionech Kč, v roce 2013 to bylo necelých 4 000 mil. Kč. Mezi lety 2014 a 2017 se toto číslo pohybovalo v intervalu 5 000 až 6 000 milionu Kč, v roce 2018 objem poskytnutých prostředků výrazně vstoupil, činil 7 082 milionu Kč. Lze tu mimo roku 2015 vidět vzestupnou tendenci, což ale dle předchozího grafu na obrázku 6 nestačí pro stálý růst podílu na trhu.

Obrázek 7: Factoring KB objem poskytnutých prostředků v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [25]

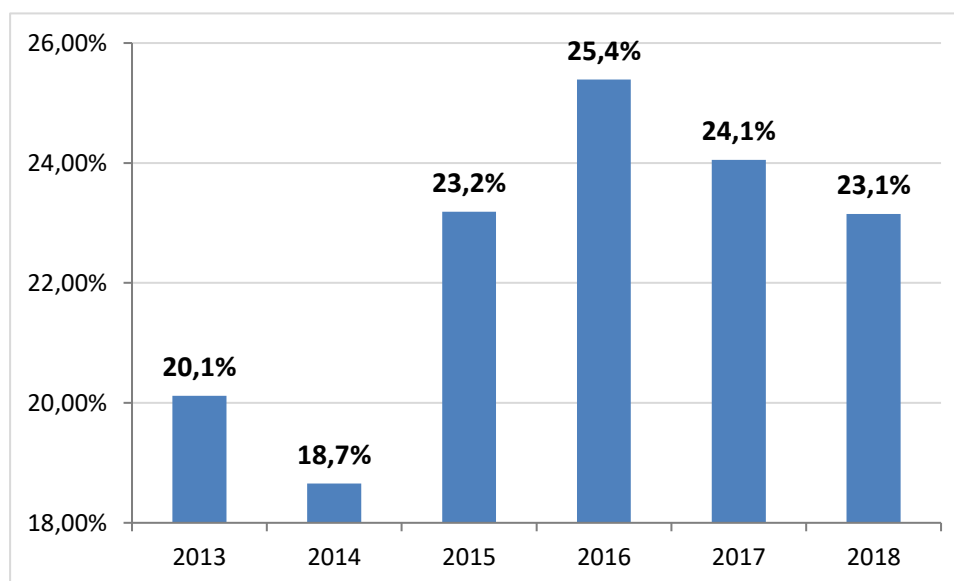
4.1.2 ČSOB Factoring, a.s.

Společnost ČSOB Factoring, a.s. je první společností, která v České republice začala nabízet financování tuzemských pohledávek, a to v roce 1993. Jejím 100 % vlastníkem je Československá obchodní banka. Je zakládajícím členem Asociace faktoringových společností ČR, která spadá pod Českou leasingovou a finanční asociaci.

Nabízené služby:

- tuzemský regresní faktoring,
- tuzemský bezregresní faktoring,
- exportní faktoring,
- True Sale Factoring.

Pod pojmem True Sale Factoring je myšleno odúčtování pohledávek z bilance, jedná se o bezregresní faktoring, kdy společnost ČSOB Factoring financuje až 100 % pohledávek a díky odúčtování pohledávek z bilance dojde k vylepšení finanční ukazatelů likvidity, zadluženosti i aktivity podniku. [5]

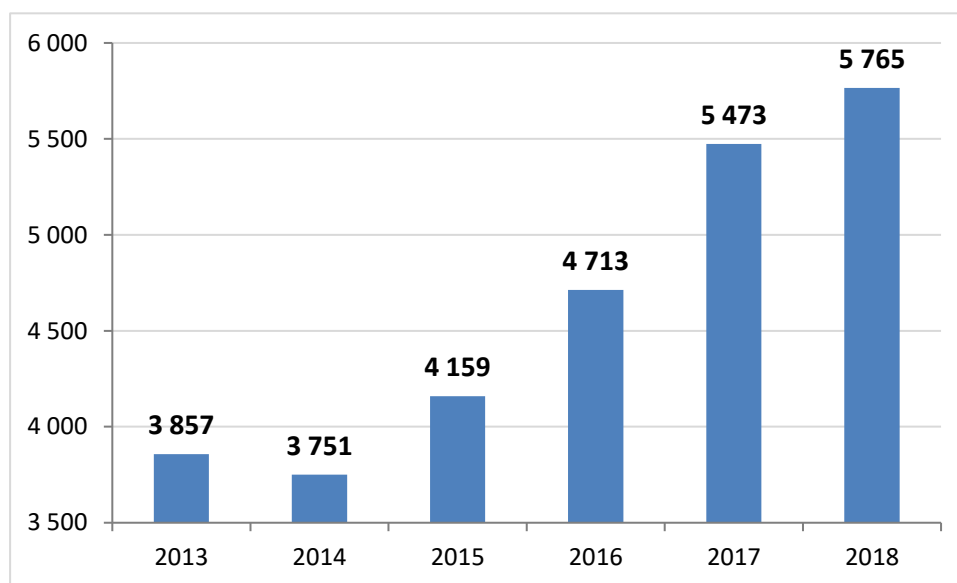

Obrázek 8: ČSOB Factoring % podíl v rámci AFSCR

Zdroj: upraveno podle [25]

Z grafu na obrázku 8 lze vyčíst, že v roce 2014 meziročně podíl na trhu klesl o 1,5 %, poté opět stoupl o 4,5 % na hodnotu 23,1 %. Mezi roky 2015 a 2018 si společnost ČSOB Factoring držela tržní podíl v rámci AFSCŘR nad hodnotou 23 %, nicméně od roku 2016 je vidět mírná sestupná tendence okolo 1 %. Za leden až září roku 2019 se s 25 % umístila na 2. pozici hned po společnosti Factoring KB.

Graf na obrázku 9 ukazuje, že mimo rok 2014, který byl s objemem 3 751 mil. Kč minimem tohoto grafu, má křivka vzestupnou tendenci. Objem poskytnutých prostředků v roce 2016 činil 4 713 mil. Kč, což v meziročním propočtu znamená nárůst o 554 mil. Kč, následující meziroční vzrůst činil 760 mil. Kč. V roce 2018 byl objem poskytnutých prostředků roven 5 765 mil. Kč, meziroční vzrůst na tento rok dosahoval 292 mil. Kč. Při porovnání s předchozím grafem na obrázku 8, můžeme ale vidět že i přes neustálý meziroční růst objemu poskytnutých peněžních prostředků, podíl na trhu pomalu klesá.

Obrázek 9: ČSOB Factoring objem poskytnutých prostředků v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [25]

4.1.3 Factoring ČS, a. s.

Finanční skupina České spořitelny je 100 % akcionářem společnosti Factoring České spořitelny. Factoring ČS je členem jedné z největších sítí faktoringových společností na světě Factors Chain International, je samozřejmě členem ČLFA a také zakládajícím členem AFSČR.

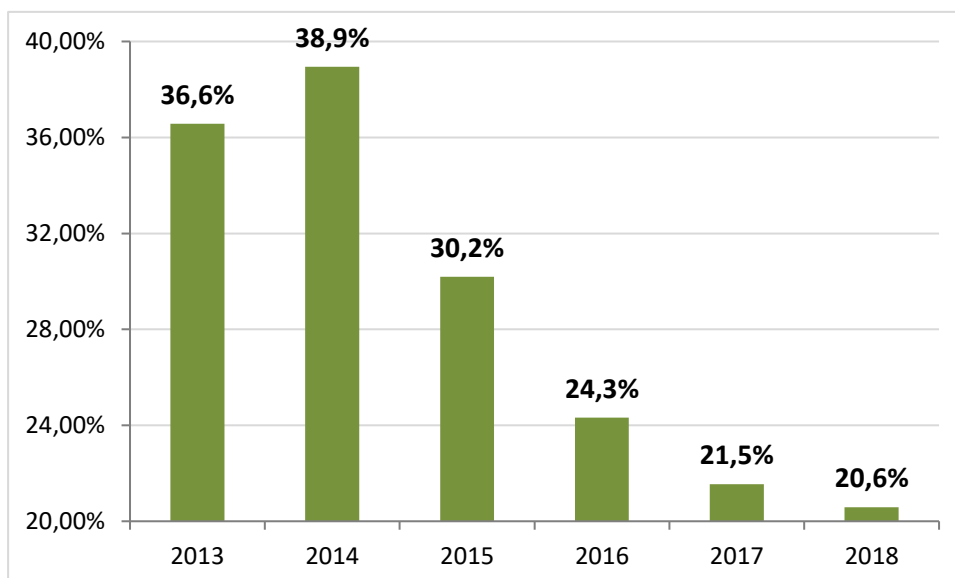
Nabízené produkty:

- tuzemský faktoring,
- exportní faktoring,
- importní faktoring,
- reverzní faktoring,
- ediFactoring,
- eFactoring,
- správa a inkaso pohledávek.

Reverzním faktoringem je myšleno, že jeden velký bonitní odběratel mající větší množství především menších dodavatelů je klientem faktoringu na místo obvyklého dodavatele, který postupuje pohledávky od více odběratelů.

EdiFactoring a eFactoring jsou pak možnosti tuzemského, exportního, importního a reverzního faktoringu, který probíhá elektronicky. [8]

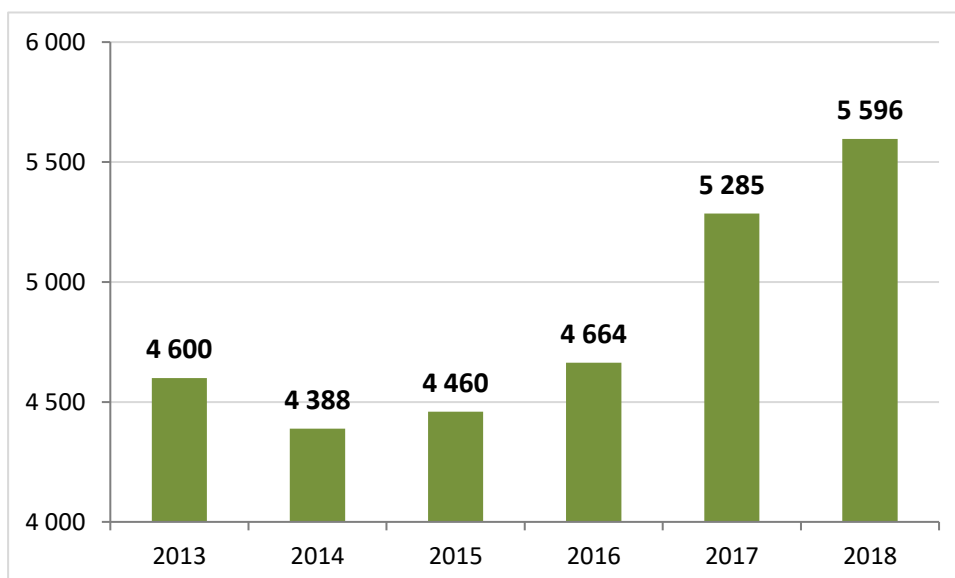
Na grafu na obrázku 10 si můžeme od roku 2014 všimnout sestupné tendence, protože zatím co v letech 2013, 2014 a 2015 byla společnost Factoring ČS lídrem ve skupině Asociace faktoringových společností ČR, během roku 2016 klesla až na 3. místo, kde zůstává i v září roku 2019. Jednou z příčin velkého poklesu v roce 2015 bylo ukončení spolupráce s několika velkými korporátními klienty Faktoringu České spořitelny [8]. Mezi roky 2014 a 2015 spadl podíl společnosti na trhu AFSČR o 8,7 % a mezi roky 2015 a 2016 byl další velký pokles o 5,9 %. V roce 2017 byl podíl společnosti na trhu už jen 21,5 % a po dalším meziročním poklesu činil procentuální podíl společnosti na trhu v rámci AFSČR v roce 2018 pouze 20,6 %.

Obrázek 10: Factoring ČS % podíl v rámci AFSCŘ

Zdroj: upraveno podle [25]

Graf na obrázku 11 znázorňuje podíl poskytnutých prostředků v letech 2013 až 2018. Nad hodnotu 4 600 mil. Kč z roku 2013 se společnost dostala znovu až v roce 2016 s objemem 4 664 mil. Kč. Minimem toho grafu je hodnota 4 388 mil. Kč z roku 2014, od toho roku je vidět vzestupná tendence křivky. V meziročním srovnání si společnost v roce 2017 vedla o 621 mil. lépe než v předchozím roce, další meziroční nárůst činil 311 mil. Kč. Absolutní hodnota objemu poskytnutých prostředků v roce 2018 byla tedy 5 596 mil. Kč.

Obrázek 11: Factoring ČS objem poskytnutých prostředků v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [25]

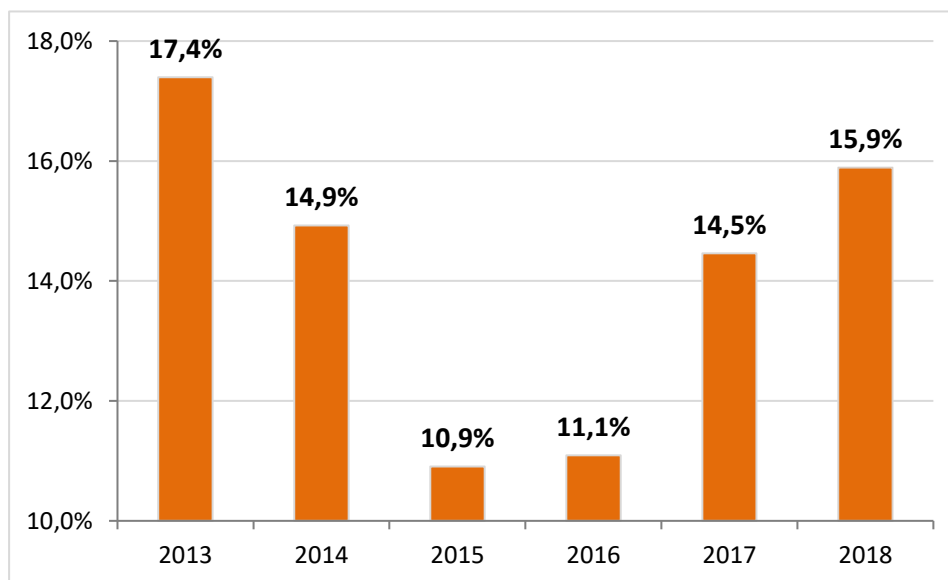
4.1.4 UniCredit Factoring Czech and Slovakia, a. s.

Tato společnost byla založena, že pod názvem Transfinance, a. s. už v roce 1991, a to jako první specializovaná společnost na provozní financování podniků (faktoring a forfaiting) ve střední a východní Evropě. Společnost UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia je 100 % vlastníkem této faktoringové společnosti. I tato společnost je členem České leasingové a finanční asociace a Asociace faktoringových společností ČR.

Nabízené produkty:

- tuzemský faktoring,
- exportní faktoring,
- blokový faktoring,
- správa a inkaso.

Služba blokového faktoringu je stanovena pro bonitní klienty s portfoliem, které obsahuje desítky či stovky odběratelů s dobrou platební morálkou. Inkaso i správu pohledávek si řídí sám klient. Faktoringová společnost plní funkci předfinancování v dohodnuté výši, tento faktoring se sjednává obvykle ve formě regresní. [28]

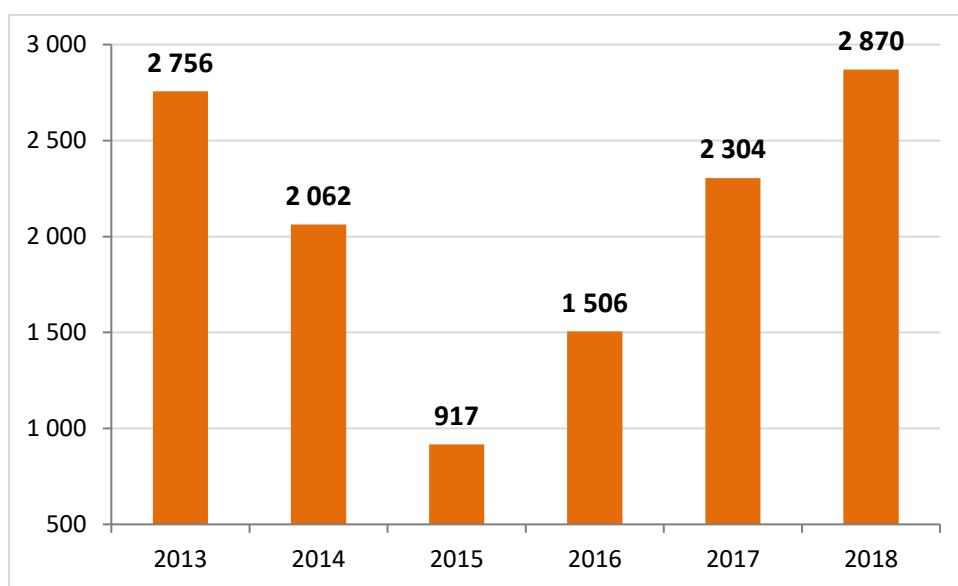

Obrázek 12: UniCredit Factoring % podíl v rámci AFSČR

Zdroj: upraveno podle [25]

Z grafu na obrázku 12 lze vyčíst, že společnost se během let 2014 a 2015 propadla a poté v roce 2016 začal znovu stoupat její podíl na trhu v rámci AFSCŘR. V roce 2013 její podíl tvořil 17,4 %, ale následující rok se propadl o 2,5 %. Nejnižší hodnotu vykazuje graf v roce 2015 a to 10,9 %, následující rok pak tato hodnota vzrostla na 11,1 %. V roce 2017 stoupl podíl společnosti o 3,4 % a díky tomu v roce 2018 už podíl činil 15,9 %. Důležité je zmínit, že v lednu roku 2015 došlo k akvizici společnosti Transfinance a.s. bankovní skupinou UniCredit, což vysvětluje tvar křivky tohoto grafu, tedy propad a následný nárůst.

Graf na obrázku 13 vykazuje samozřejmě obdobné známky jako předchozí graf 12 v roce 2015 nejnižší bod grafu a následuje vzestupná tendence. V roce 2013 byl objem poskytnutých prostředků 2 756 mil. Kč, následující rok klesl o 694 mil. Kč. Minimum tohoto grafu je 917 mil. Kč v roce 2015, v meziročním srovnání let 2015 a 2016 však hodnota stoupla o 589 mil. Kč a v roce 2017 byl objem poskytnutých prostředků již 2 304 mil. Kč. V roce 2018 hodnota dokonce převýšila rok 2013, a tak je objem 2 870 mil. Kč z roku 2018 maximum tohoto grafu.

Obrázek 13: UniCredit Factoring objem poskytnutých prostředků v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [25]

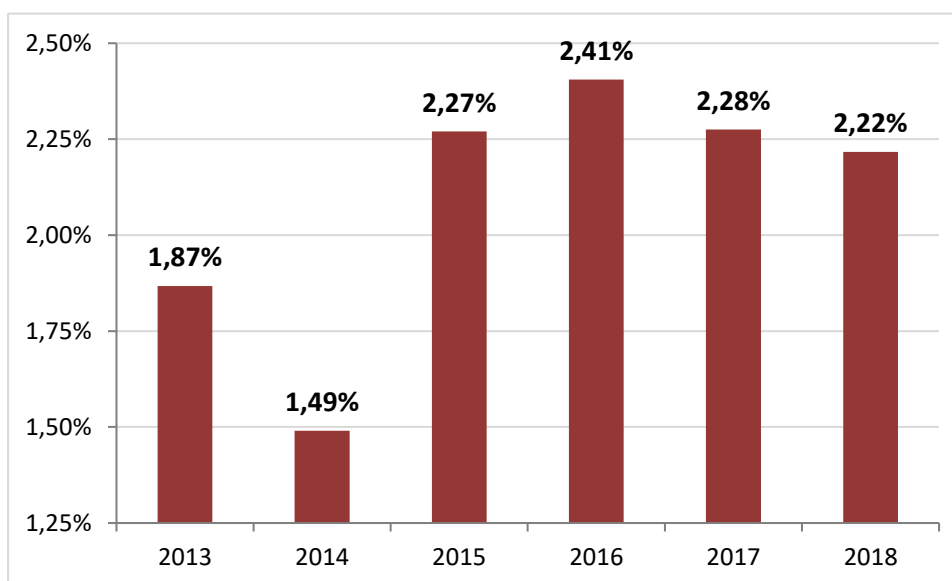
4.1.5 Bibby Financial Services

Společnost Bibby Financial Services je příklad společnosti, která není dceřinou společností banky. Na českém trhu působí už od roku 2007. Je pátou a poslední ze společností, které jsou členy ČLFA a AFSCŘ. I když tato společnost nabízí faktoring, zaměřuje se především na odkup pohledávek po splatnosti, právě kvůli tomu není její podíl na faktoringovém trhu příliš vysoký.

Nabízené služby:

- bezregresní faktoring,
- regresní faktoring,
- skrytý faktoring,
- reverzní faktoring.

Skrytý faktoring preferuje podnik, který nechce, aby se jeho odběratelé dozvěděli o faktoringu. Odběratelé budou dále platit na účet podniku, další postup se neodlišuje od běžného bezregresního či regresního faktoringu. [1]

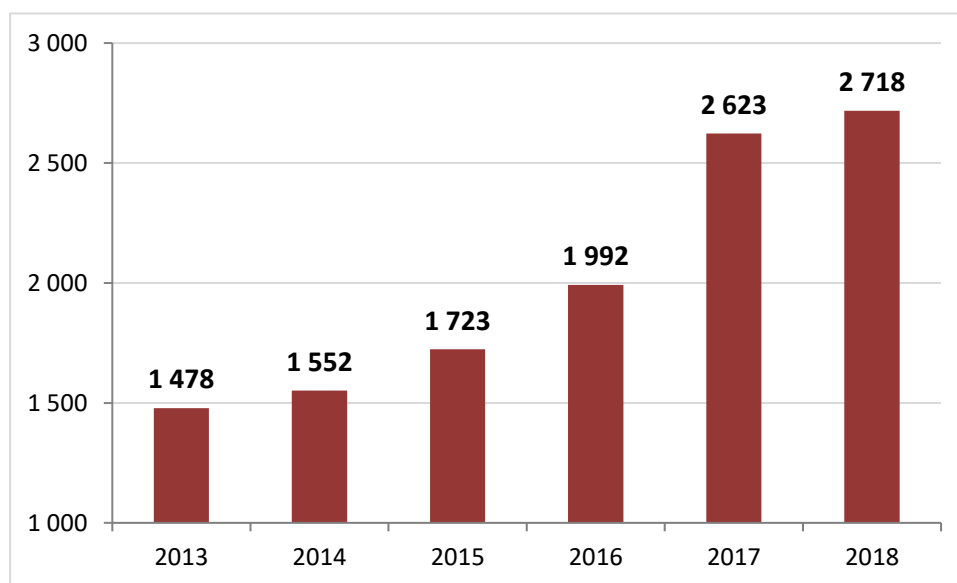

Obrázek 14: Bibby Financial Services % podíl v rámci AFSCŘ

Zdroj: upraveno podle [25]

Na grafu na obrázku 14 si můžeme všimnout, že společnost Bibby Financial Services má dlouhodobě nejnižší podíl na trhu v rámci AFSCŘ. V roce 2013 činil pouhých 1,87 %, následující rok klesl na 1,49 %, což je minimum tohoto grafu. Od roku 2015 se však hodnota drží nad 2,2 %. V roce 2016 dosáhl podíl na trhu 2,41 %, tato hodnota je také maximem toho grafu, od roku 2016 pozorujeme sestupnou tendenci grafu.

Z grafu na obrázku 15 lze vyčíst vzestupnou tendenci grafu, mezi lety 2013 a 2018 stoupl objem poskytnutých prostředků o 1 240 mil. Kč, tedy z 1 478 mil. Kč v roce 2013 na 2 718 mil. Kč v roce 2018. Velký meziroční nárůst byl mezi lety 2016 a 2017 a to o 631 mil. Kč.

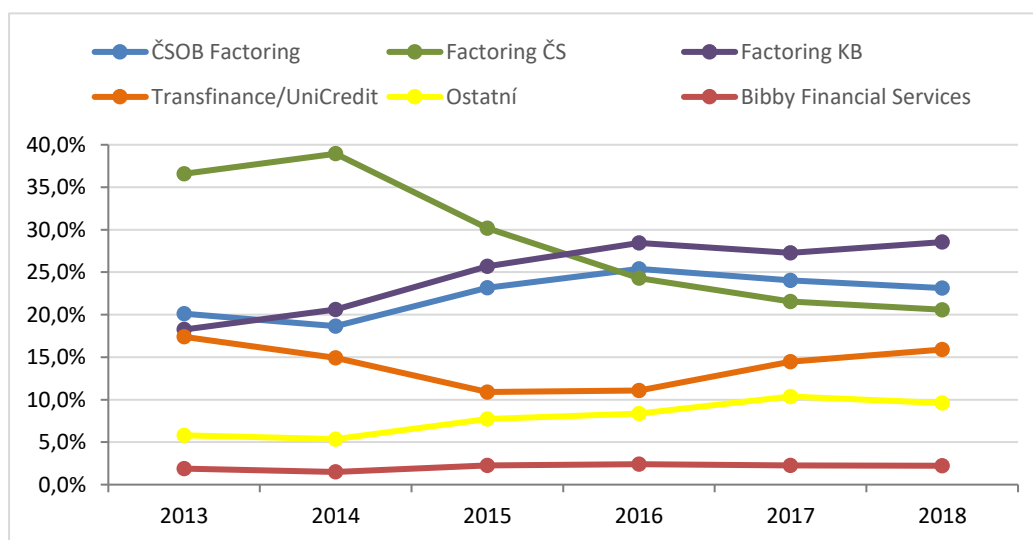
Obrázek 15: Bibby Financial Services objem poskytnutých prostředků v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [25]

4.1.6 Shrnutí

V předchozích letech byli členy asociace i jiné společnosti, které tam již dnes nepatří, tyto společnosti v této bakalářské práci rozebírány nebudou a v grafu je znázorňuje položka Ostatní.

Graf na obrázku 16 ukazuje podíl společností na trhu v rámci AFSČR. Názorně ukazuje změnu vedoucí pozice, kterou v roce 2016 ztratila společnost Factoring ČS a převzala společnost Factoring KB. V roce 2013 byla tato společnost na 3. místě, ale již následující rok se posunula na 2. místo. Společnost ČSOB Factoring, která v roce 2013 byla na 2. místě a poté klesla, se v roce 2016 dostala zpět na 2. místo díky poklesu společnosti Factoring ČS, která od roku 2014 zvolna ztrácí vliv na trhu. Společnost UniCredit Factoring, v roce 2013 ještě Transfinance, sice do roku 2015 ztrácela vliv na trhu, nicméně si udržela 4. místo na trhu. Od roku 2016 tato společnost posiluje svůj vliv, ale i v roce 2018 byla stále na 4. místě. Z nám známých společností je na posledním místě z hlediska pozice na trhu společnost Bibby Financial Services, která má v tomto grafu relativně neměnný procentuální podíl na trhu pohybující se okolo 2 %. Křivka s názvem Ostatní představující společnosti, které již nejsou členy asociace, se pohybuje mezi 5–10 % podílu na trhu, v roce 2013 mezi tyto společnosti patřila například společnost Raiffeisenbank.

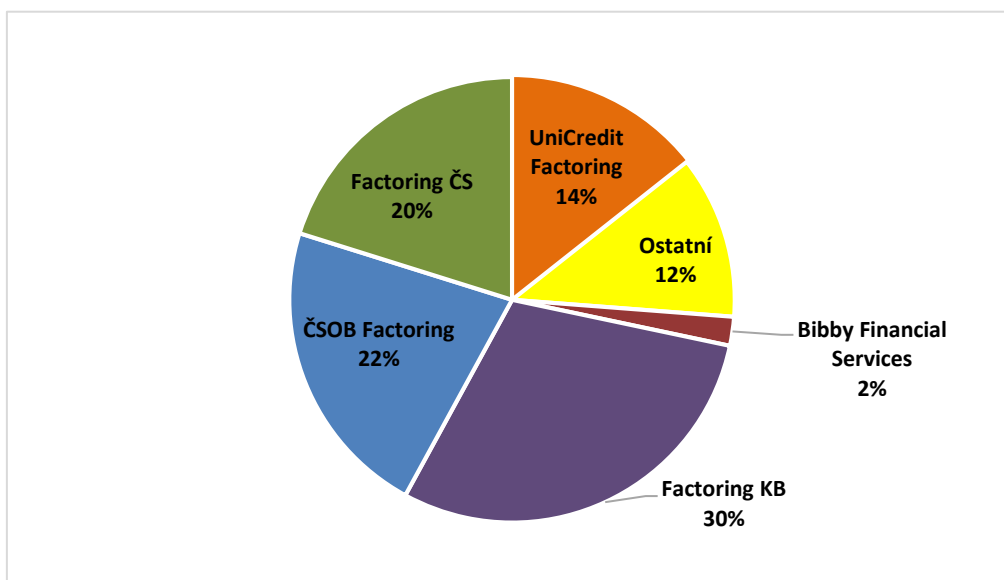
Obrázek 16: Podíl na trhu v rámci AFSČR za období 2013–2018

Zdroj: upraveno podle [25]

Tabulka v příloze A nám ukazuje, že mimo pokles v roce 2015, objem poskytnutých prostředků během faktoringových dohod neustále stoupá. V roce 2017 se meziroční pokles počtu faktoringových dohod, který byl během let 2015 a 2016, zastavil a uskutečnilo se o 19,3 % více dohod než předchozí rok. I v roce 2018 pokračoval stoupající trend počtu faktoringových dohod. V průběhu celého období od roku 2013 do roku 2018 byl preferován spíše regresní než bezregresní faktoring, stejně tak jako převažoval tuzemský faktoring nad zahraničním. Pokud členíme zahraniční faktoring na exportní a importní, tak v průběhu let 2013 až 2018 uskutečnili členové AFSČR každý rok zhruba 10x více exportních faktoringových dohod než těch importních.

Za rok 2019 byly zatím zpřístupněny pouze data za první 3 čtvrtletí, a proto grafy z roku 2019 budou jen za toto období. Neboť nejsou k dispozici data za kompletní rok 2019 není možné porovnávat tento rok s předchozími léty a zjistit tak meziroční nárůst či pokles.

V tabulce v příloze B nalezneme konkrétní počty, produktovou i teritoriální strukturu faktoringových dohod u konkrétních společností včetně položky Ostatní. Tato zmiňovaná položka zahrnuje společnosti, které již nejsou členy Asociace faktoringových společností České republiky.

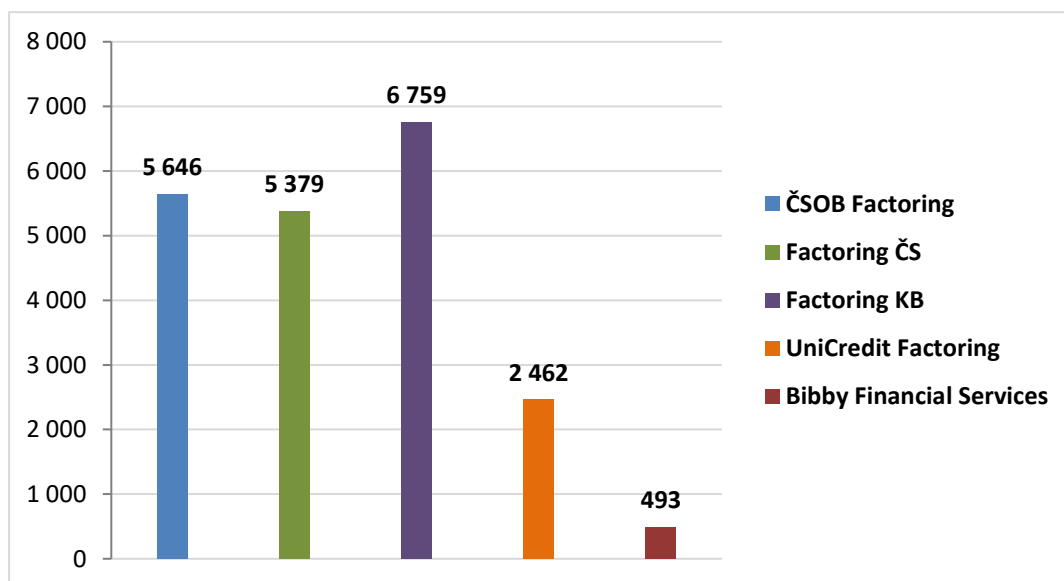

Obrázek 17: Podíl na trhu v rámci AFSČR za období 1–9/2019

Zdroj: upraveno podle [25]

Graf na obrázku 17 znázorňuje podíl společností na trhu v rámci AFSČR za období leden až září roku 2019. Můžeme zde vidět, že v tomto období má největší podíl, tj. 30 %, Factoring KB, následuje ČSOB Factoring, která ovládá lehce přes pětinu trhu a Factoring ČS, která má přesně pětinový podíl na trhu. Téměř 15 % trhu ovládá UniCredit Factoring a pouze 2 % trhu ovládá Bibby Financial. Ostatní společnosti, které již nejsou členy asociace, za leden až září roku 2019 měli 12% podíl na trhu v rámci AFSČR.

Další možností, jak porovnat dané společnosti je pomocí objemu prostředků poskytnutých při faktoringu, to lze vidět na grafu na obrázku 18. Během ledna až září 2019 poskytla největší absolutní hodnotu prostředků společnost Factoring KB, a to 6 759 milionů Kč. Podobně jako u podílu na trhu, na druhém místě je ČSOB Factoring s poskytnutými prostředky lehce nad 5 500 mil. Kč a na třetím místě společnost Factoring ČS těsně pod 5 500 mil. Kč. Následuje UniCredit Factoring, který poskytl během svých faktoringových transakcí 2 462 mil. Kč, a nakonec s objemem 493 mil. Kč společnost Bibby Financial Services. Celkově těchto 5 společností poskytlo 20 739 mil. Kč v rámci faktoringových a forfaitingových smluv.

Obrázek 18: Objem poskytnutých prostředků v mil. Kč za období 1–9/2019

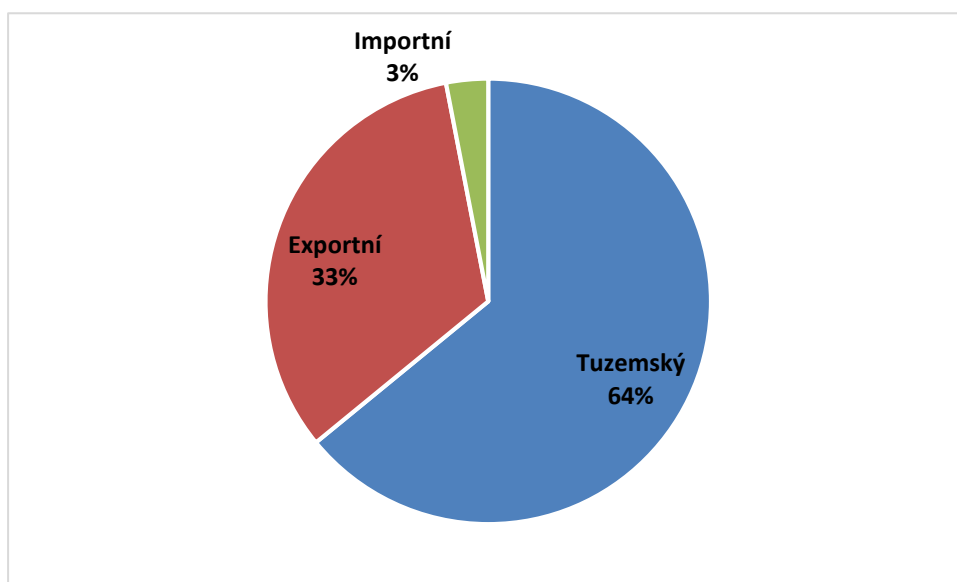
Zdroj: upraveno podle [25]

Tabulka 1: Produktová struktura faktoringových dohod za období 1–9/2019

Typ dohody	Počet	Podíl
Regresní	67 075	57 %
Bezregresní	49 814	43 %
Celkem	116 889	100 %

Zdroj: upraveno podle [25]

Z tabulky 1 lze vyčíst, že za leden až září 2019 uskutečnili členové AFSCŘ celkem 116 889 faktoringových dohod, z toho 67 075 bylo regresních, tj. 57 %, a 43 % tedy 49 814 smluv bylo bezregresních

Obrázek 19: Teritoriální struktura faktoringových dohod za období 1–9/2019

Zdroj: upraveno podle [25]

Nejvíce uskutečněných dohod v lednu až září 2019 bylo dle teritoriální struktury, jak můžeme vidět z grafu na obrázku 19, tuzemských, a to 64 %, exportní dohody ovládly trh z 33 % a importní faktoring v rámci AFSCŘ byl použit pouze ve 3 % případech.

4.2 Další společnosti poskytující faktoring nebo forfaiting v ČR

Společnost **Smart Credit** poskytuje faktoring a zároveň je jedna z mála faktoringových nebo forfaitingových společností v ČR, které nejsou vlastněny bankou. Tato společnost je členem nadnárodní skupiny MP Holding. Společnost Smart Credit má více než 20 let zkušeností a orientuje se zejména na malé a střední podniky. Nabízí regresní, bezregresní či exportní faktoring, také je možné využít pojištění pohledávek. [24]

Společnost **Bohemia Faktoring**, a.s. je již mnoho let specializována na faktoring bankovních aktiv, spolupracuje s významnými bankami a dalšími finančními institucemi. Tato společnost je členem finanční skupiny BF Finance Group. Podobně jako společnost Bibby Financial Services i tato společnost se primárně soustředí na odkup pohledávek po splatnosti, tedy na inkaso a vymáhání pohledávek pomocí restrukturalizace závazků klientů s tím, že společnost preferuje mimosoudní řešení situace. [2]

Jediná ze společností, která podle Seznamu zprostředkovatelů financování aktiv poskytuje pouze forfaiting, ne i faktoring, je společnost **DF Deutsche Forfait** s.r.o. [23]. Jejím 100 % akcionářem je společnost DF Deutsche Forfait AG, tato společnost byla založena v roce 2000 a specializuje se na oblast centrální a východní Evropy. Nabízí mezinárodní obchodní znalosti, a především znalosti jednotlivých trhů, jejich rizik a možnost využití jejich dlouhodobých kontaktů. Klienty této společnosti jsou exportně orientované společnosti, ale i banky a investoři, pro které tyto obchodní pohledávky představují investici s atraktivním profilem rizika a návratnosti. [6]

5 MODELOVÝ PŘÍKLAD POROVNÁNÍ FAKTORINGU A ÚVĚRU

Pro účely modelového příkladu si představme fiktivní firmu Topíme s.r.o., která vyrábí různorodá topná tělesa a konvektory. Tato společnost byla založena v lednu roku 2018 a působí na trhu teprve 2 roky, její základní kapitál činí pouze 3 miliony Kč a je plně splacen. Roční obrat je zhruba 100 milionů Kč a společnost má do 50 zaměstnanců, řadí se tedy mezi malé firmy. Jelikož je kapitál společnosti poměrně malý potřebovala by finanční prostředky dříve než po 90denní splatnosti faktur, nemůže si ale dovolit snížit dobu splatnosti, protože odběratelé by mohli přejít ke konkurenci. Finanční prostředky potřebuje pro navýšení odbytu a zlepšení stávajících procesů výroby.

Pro zvýšení konkurenceschopnosti přemýšlí o úvěru či faktoringu, pokud se rozhodne pro faktoring, bude se jednat o dlouhodobý regresní faktoring s 90 % předfinancováním a se stanoveným maximálním limitem financování pro určené odběratele, hodnota postoupených pohledávek by byla okolo 5 milionů Kč s 90denní splatností za každé čtvrtletí, tedy 20 milionů Kč ročně. Pro porovnání běžného úvěru a faktoringu vypočítáme vnitřní výnosovou míru ke každé z možností. Podrobněji je vnitřní výnosová míra řešena v podkapitole 0, z této podkapitoly budeme také brát vzorce, konkrétně se jedná o vzorec (2) pro vnitřní míru výnosu faktoringu a o vzorec (3) pro vnitřní míru výnosu úvěru.

Pro zjištění, zda je pro společnost výhodnější faktoring či úvěr, se společnost porozhlédla po obou trzích, v obou případech se rozhodla pracovat pouze s bankami či dceřinými společnostmi bank. Co se faktoringového trhu týká, společnost si sjednala informativní schůzku u Faktoringu České spořitelny a Faktoringu Komerční banky, aby zjistila základní informace a orientační cenu faktoringu. Na této informativní schůzce byla společnost také informována, že aby bylo možné schválit faktoring, musí proběhnout analýza společnosti i daných odběratelů a stanovení ratingu. Obdobně si firma domluvila informativní schůzky i u vybraných bankovních společností o případném revolvingovém úvěru.

5.1 Modelový příklad faktoringu

Cena faktoringu se, jak uvádí podkapitola 2.5, skládá z faktoringového provize a úroků. Faktoringová provize se nejčastěji pohybuje od 0,3 % do 1 % z výše pohledávky, v tomto případě budeme kalkulovat s 0,55 % z nominální hodnoty pohledávky. Úrok se například u Faktoringu České Spořitelny skládá z hodnoty 1M PRIBOR + x % p. a. [8], v tomto příkladu budeme počítat s 1M PRIBOR ze dne 27. 2. 2020, který je roven 2,33%, a 12 % p. a. Faktoring Komerční banky uvádí, že úrok z předfinancování je přibližně roven úroku z úvěru [9], což by dle Ceníku Faktoringu České Spořitelny odpovídalo [3]. Předfinancování je 90 %, tak jak preferovala společnost, a počítáme s tím, že firma postoupí pohledávky v hodnotě 5 milionů Kč s 90denní splatností, jak bylo uvedeno. Přehledně je vše zaznamenáno v tabulce 2, pro zjednodušení porovnááme částku, která je rovna předfinancování, tedy 4,5 milionu Kč [21].

Tabulka 2: Údaje pro vnitřní míru výnosnosti faktoringu

n	Splatnost pohledávky v letech	0,25
NH_{T1}	Nominální hodnota pohledávky v době splatnosti	4 500 000 [21]
NH_{T0}	Předfinancování	$0,9 * 5\,000\,000 = 4\,500\,000$
FP	Faktoringová provize	$0,0055 * 5\,000\,000 = 24\,750$
u	Úrok placený za předfinancování	$0,1433 * 4\,500\,000 * 0,25 = 161\,212,5$
i_F	Vnitřní míra výnosu faktoringu	?

Zdroj: upraveno podle [8] a [21] pro modelový příklad

Náklady na faktoring v souhrnu činí 185 962,5 Kč, což jsou 4,13 % z nominální hodnoty pohledávky. Výsledná vnitřní míra výnosu pro faktoringovou společnost činí 17,69 %.

$$i_F = \sqrt[n]{\frac{u + NH_{T1}}{NH_{T0} - FP}} - 1 \quad (0)$$

$$i_F = \sqrt[0,25]{\frac{161\,212,5 + 4\,500\,000}{4\,500\,000 - 24\,750}} - 1$$

$$i_F = 17,69 \%$$

5.2 Modelový příklad úvěru

V případě úvěru, by se jednalo o revolvingový úvěr v hodnotě 4,5 milionu Kč, tedy v hodnotě předfinancování faktoringu. Pro správné porovnání s faktoringem je nutné, aby kromě nominální hodnoty úvěru byla i splatnost pohledávky stejná, tedy 3 měsíce. Úrok bude pro modelový příklad 12 % p. a., bankovní společnosti v případě revolvingového úvěr stanovují úrok individuálně [3], [4]. Za správu úvěru si Česká Spořitelna účtuje 300 Kč za každý měsíc a komplexní posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr včetně příslibu stojí 0,6 % až 2 % z výše úvěru, minimálně však 5 000 Kč a maximálně 150 000 Kč. Závazková odměna při nevyčerpání výše úvěru je 0,5 % až 1 % z nečerpané výše úvěru, v tomto příkladu budeme počítat s tím, že společnost vyčerpá úvěr v plné výši a nebude se splácením v prodlení a nebude tedy platit náklady spojené s prodlením 300 Kč za každých 10 dní v prodlení. [4] Pro lepší přehlednost jsou částky, které jsou nutné pro vypočítání vnitřní míry výnosu, zaznamenány v tabulce 3.

Tabulka 3: Údaje pro vnitřní míru výnosnosti revolvingového úvěru

n	Splatnost pohledávky v letech	0,25
NH_{T_1}	Nominální hodnota spláceného úvěru	4 500 000
NH_{T_0}	Nominální hodnota poskytnutého úvěru	4 500 000
u_0	Úrok ze spláceného úvěru	$4\,500\,000 * 0,12 * 0,25 = 135\,000$
u_1	Správa úvěru	$300 * 3 = 900$
u_2	Posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr	$4\,500\,000 * 0,01 = 45\,000$
i_U	Vnitřní míra výnosu úvěru	?

Zdroj: upraveno podle [3] a [4] pro modelový příklad

$$i_U = \sqrt[n]{\frac{u + NH_{T_1}}{NH_{T_0}}} - 1 \quad (3)$$

$$i_U = \sqrt[0,25]{\frac{900 + 45\,000 + 135\,000 + 4\,500\,000}{4\,500\,000}} - 1$$

$$i_U = 17,08 \%$$

Pokud sečteme náklady na revolvingový úvěr, dostaneme částku 180 900 Kč, která představuje přesně 4,02 % z nominální hodnoty pohledávky. Vnitřní míra výnosu úvěru pro bankovní společnost činí 17,08 %

5.3 Shrnutí

Náklady na revolvingový úvěr jsou v porovnání s faktoringem nižší. Jak vnitřní míra výnosu pro společnost, u které se sjednává úvěr či faktoring, tak náklady v procentech z nominální hodnoty pohledávky ukazují na faktoring jako na dražší variantu. Společnost se však nerozhoduje pouze na základě nákladů, existují další důležité faktory. Důležitou výhodou faktoringu je, že podnik se na rozdíl od úvěru nezadlužuje, jedná se pouze o přeměnu aktiv prodejem pohledávky a získáním okamžitých peněžních prostředků. Mluvíme ale o regresním faktoringu, společnost tedy musí počítat s možností, že odběratel nezaplatí pohledávku v době splatnosti. V takovém případě faktoringová společnost vrátí pohledávku a bude vyžadovat vrácení předfinancování. Každá společnost musí individuálně zhodnotit klady a zápory každé z variant a na základě této analýzy se rozhodnout pro nejlepší variantu pro jejich společnost. Poté co se společnost rozhodne, který z těchto dvou produktů preferuje a u které společnosti si ho sjedná, sepíše se smlouva s konkrétním ratingem, který výrazně ovlivňuje náklady na faktoring či úvěr.

ZÁVĚR

Jako konkurenční výhodu lze definovat mnoho věcí. Faktoring a forfaiting poskytují konkurenční výhodu v podobě dlouhé doby splatnosti faktur, což odběratelé ocení, a zároveň okamžitý přísun peněžních prostředků, které takto neleží vázané v pohledávkách, a podnik je tedy může použít pro svůj rozvoj. Zároveň se na rozdíl od bankovního úvěru jedná o přeměnu aktiv v okamžité peněžní prostředky, takže se podnik nezadlužuje. Mezi alternativní formy financování se mimo faktoringu a forfaitingu počítá i leasing a podle různých publikací i tiché společenství, rizikový kapitál, finanční tooling a mnoho dalších. Za standardní formu financování pomocí cizího kapitálu se obvykle považuje bankovní a obchodní úvěr, případně dluhopisy.

Počátky novodobého faktoringu datujeme do 19. století. Jedná se o odkup krátkodobé pohledávky s obvykle nižší nominální hodnotou, případně o odkup více krátkodobých pohledávek. Faktoring plní rozličné funkce, velice častá je funkce předfinancování pro získání okamžitých peněžních prostředků, další funkcí je garance nebo správa pohledávek. Faktoring můžeme také dělit podle druhu, například na skrytý či zjevný, tuzemský, exportní a importní, regresní či bezregresní. Výhody faktoringu se odvíjí od individuálně sjednaných funkcí a druhu.

Forfaiting, který se nejvíce rozšířil v 60. letech 20. století, lze charakterizovat jako odkup dlouhodobých pohledávek s obvykle vyšší nominální hodnotou. Je charakteristický tím, že při postoupení pohledávky dojde k přenesení platebních rizik na forfaitingovou společnost.

Podle Seznamu zprostředkovatelů financování aktiv platnému ke dni 30. 09. 2019 a vydaného Českou národní bankou je v ČR 8 společností zabývajících se faktoringem nebo forfaitingem a 5 z těchto společností je členem České leasingové a finanční asociace. Tato asociace poskytuje veřejně dostupná data o svých členech. V kapitole 4 jsou data za období od roku 2013 do září roku 2019 analyzována a pro lepší přehlednost zaznamenána do grafů. Z těchto grafů vyplývá, že během tohoto období zaznamenal faktoring nárůst jak v počtu uskutečněných faktoringových smluv, tak i v objemu poskytnutých prostředků během daných smluv. V daném období byla v České republice nejvíce využívaná forma tuzemského regresního faktoringu.

V roce 2013 byla lídrem trhu z hlediska podílu na trhu společnost Factoring ČS, která ale v roce 2016 o tuto pozici přišla a posunula se na 3. místo. Od roku 2016 si vedoucí pozici drží společnost Factoring KB. Na druhém místě byla v září 2019 společnost ČSOB Factoring a na čtvrtém místě společnost UniCredit, která v roce 2015 provedla úspěšnou akvizici společnosti Transfinance a.s., jejíž podíl na trhu klesal. Společnost Bibby Financial Services se soustřeďuje zejména na odkup pohledávek po splatnosti, proto se její podíl na trhu dlouhodobě pohybuje okolo 2 % a umisťuje se na 5. místě z hlediska podílu na trhu.

Modelový příklad fiktivní společnosti, který porovnává náklady faktoringu a revolvingového úvěru, má pomoci v rozhodování z hlediska finanční náročnosti každé z variant. Tento příklad znázorňuje malou firmu s malým kapitálem, která potřebuje finanční prostředky pro svůj růst, ale chce zůstat konkurenceschopná. Rozhoduje se, zda využít možnosti dlouhodobého regresního faktoringu s 90 % předfinancováním, nebo revolvingového úvěru na obdobnou částku. K porovnání obou možností je využita vnitřní míra výnosu a procentuální náklady na faktoring z nominální hodnoty pohledávky. Pro tento konkrétní příklad je levnější využít varianty revolvingového úvěru. Nicméně pro společnost může být díky dalším důležitým faktorům přijatelnější variantou faktoring, neboť nezadluhuje podnik a je možné využít bezregresního faktoringu, který riziko nesplacení pohledávky přenáší na faktora. Existuje také možnost, že podnik nedosáhne na bankovní úvěr a faktoring je jednou z jeho posledních možností.

Alternativní formy financování podnikání mají velký potenciál. Objem poskytnutých prostředků během faktoringových a forfaitingových transakcí meziročně roste a tyto produkty již mají solidní zázemí na českém trhu. Náklady na tyto formy financování mohou být o něco vyšší než u standardních forem financování, záleží ale i na dalších faktorech pro porovnání, náklady jsou pouze jedním z měřítek. Pro každý podnik je velice důležité zanalyzovat všechny dostupné možnosti a zhodnotit, co je pro jejich podnik momentálně nejvýhodnější.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] *Bibby Financial Services* [online]. Brno, ©2020 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.bibbyfinancialservices.cz/>
- [2] *Bohemia Factoring* [online]. Praha: Trigama International, ©2020 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.bohemiafaktoring.cz/>
- [3] Ceník pro Kontokorent Firemní. *Česká spořitelna* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-02-27]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cenik_kontokorent_firemni_p.pdf
- [4] Ceník pro Revolvingový úvěr. *Česká spořitelna* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-02-27]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cenik_revolvingovy_uve_r_p.pdf
- [5] *ČSOB Factoring* [online]. Praha, ©2020 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.csobfactoring.cz/>
- [6] *Deutsche Forfait* [online]. Praha, ©2020 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.dfag.de/en/>
- [7] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-720-1515-X.
- [8] *Factoring České spořitelny* [online], ©2020. Praha [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://factoringcs.cz/cs/>
- [9] *Factoring KB* [online]. Praha, ©2019 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.factoringkb.cz/>
- [10] *Factoring. Česká leasingová a finanční asociace* [online]. Praha [cit. 2020-02-05]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/nez-si-pujcite/factoring>
- [11] HONSOVÁ, Marcela. *Faktoring jako moderní způsob financování podniku*. Brno, 2009. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně.
- [12] JÁČOVÁ, Helena a Martina ORTOVÁ. *Finanční řízení podniku v příkladech*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-724-7.
- [13] JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. Praha: Grada, 2009. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1653-4.

- [14] KANTNEROVÁ, Liběna. *Základy bankovníctví: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-595-4.
- [15] Kdo jsme. *Česká leasingová a finanční asociace* [online]. Praha [cit. 2020-01-30]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/o-nas/kdo-jsme>
- [16] MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ, Alexej SATO a kolektiv. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0.
- [17] MAREŠ, Stanislav. *Zdroje financování podniku*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2004. ISBN 80-867-5412-X.
- [18] MEJSTŘÍK, Michal, Magda PEČENÁ a Petr TEPLÝ. *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Kolektivní monografie. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2870-7.
- [19] POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.
- [20] Právní úprava leasingu v České republice. *Finanční vzdělávání* [online]. Česká bankovní asociace [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/leasing/pravni-uprava-leasingu-v-ceske-republice>
- [21] RADOVÁ, Jarmila, Petr DVOŘÁK a Jiří MÁLEK. *Finanční matematika pro každého*. 7., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance. Osobní a rodinné finance. ISBN 978-80-247-3291-6.
- [22] REVENDA, Zbyněk a et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
- [23] Seznam zprostředkovatelů financování aktiv. *Česká národní banka* [online]. Praha [cit. 2020-01-30]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/seznamy-instituci-pro-potreby-menove-a-financni-statistiky/seznam-zfa/index.html
- [24] *Smart Credit* [online]. Brno: Reperio, ©2017 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.smartcredit.cz/>
- [25] STATISTIKY ASOCIACE FACTORINGOVÝCH SPOLEČNOSTÍ ČR. *Česká leasingová a finanční asociace* [online]. Praha [cit. 2020-01-30]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/statistiky/informace-o-trhu/statistiky-asociace-factoringovych-spolecnosti-cr>

- [26] Statistiky ČLFA 2007–2019. *Česká leasingová a finanční asociace* [online]. Praha [cit. 2020-02-08]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/statistiky/informace-o-trhu/statistiky-clfa-2007-2017>
- [27] Tichá společnost. *Zákony – Portál POHODA* [online]. STORMWARE, 2018 [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: <https://zakony.pohoda.cz/obcanske-pravo/novy-obcansky-zakonik/ticha-spolecnost/>
- [28] *UniCredit Factoring* [online]. Praha, ©2020 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.unicreditfactoring.cz/cz/>
- [29] VALACH, Josef a kolektiv. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-71-2.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Souhrnná tabulka členů AFSCŘR za období 2013–2018

Příloha B Souhrnná tabulka členů AFSCŘR za období 1–9/2019

Příloha A – Souhrnná tabulka členů AFSCŘR za období 2013–2018

	Podíl na trhu	Tuzemský faktoring	Exportní faktoring	Importní faktoring	Celkem faktoring	Bezregresní faktoring	Regresní faktoring	Objem poskytnutých prostředků v mil. Kč
2013	100,00%	100 749	39 698	4 940	145 387	50 175	95 212	16 986
Factoring ČS	36,57%	43 808	7 765	1 594	53 167	29 379	23 788	4 600
ČSOB Factoring	20,12%	19 589	9 658	0	29 247	8 477	20 770	3 857
Factoring KB	18,25%	17 234	8 872	434	26 540	8 677	17 863	3 914
Transfinance/UniCredit	17,39%	12 236	10 142	2 912	25 290	2 099	23 191	2 756
Ostatní	5,80%	5 596	2 832	0	8 428	1 535	6 893	1 478
Bibby Financial Services	1,87%	2 286	429	0	2 715	8	2 707	381
2014	100,00%	115 920	42 721	5 270	163 911	61 972	101 939	17 614
Factoring ČS	38,94%	54 527	8 012	1 289	63 828	37 112	26 716	4 388
Factoring KB	20,63%	22 257	10 934	618	33 809	12 444	21 365	5 427
ČSOB Factoring	18,65%	20 288	10 289	0	30 577	7 667	22 910	3 751
Transfinance/UniCredit	14,93%	11 150	9 951	3 363	24 464	1 835	22 629	2 062
Ostatní	5,36%	5 784	3 006	0	8 790	2 671	6 119	1 552
Bibby Financial Services	1,49%	1 914	529	0	2 443	243	2 200	434
2015	100,00%	91 668	40 590	4 603	136 860	48 615	88 247	16 768
Factoring ČS	30,19%	31 784	9 403	134	41 321	23 373	17 948	4 460
Factoring KB	25,70%	24 614	9 950	615	35 178	13 067	22 112	5 008
ČSOB Factoring	23,19%	21 223	10 514	0	31 737	7 734	24 003	4 159
Transfinance/UniCredit	10,91%	5 021	6 050	3 854	14 925	1 067	13 859	917
Ostatní	7,74%	6 803	3 789	0	10 592	2 800	7 792	1 723
Bibby Financial Services	2,27%	2 223	884	0	3 107	574	2 533	501
2016	100,00%	82 746	44 007	4 235	130 988	49 383	81 604	18 860
Factoring KB	28,45%	25 294	11 267	699	37 260	16 398	20 862	5 516
ČSOB Factoring	25,39%	21 427	11 834	0	33 261	9 304	23 957	4 713
Factoring ČS	24,31%	21 052	10 645	151	31 848	16 423	15 424	4 664
Transfinance/UniCredit	11,09%	6 633	4 513	3 385	14 531	3 911	10 620	1 506
Ostatní	8,35%	6 171	4 766	0	10 937	2 692	8 245	1 992
Bibby Financial Services	2,41%	2 169	982	0	3 151	655	2 496	469
2017	100,00%	99 141	52 299	4 886	156 326	63 076	93 250	22 096
Factoring KB	27,30%	29 465	12 208	998	42 671	19 364	23 307	5 848
ČSOB Factoring	24,05%	23 942	13 657	0	37 599	11 457	26 142	5 473
Factoring ČS	21,55%	21 560	11 933	189	33 682	19 104	14 578	5 285
Transfinance/UniCredit	14,46%	14 135	4 772	3 699	22 606	6 376	16 230	2 304
Ostatní	10,37%	7 677	8 534	0	16 211	6 023	10 188	2 623
Bibby Financial Services	2,28%	2 362	1 195	0	3 557	752	2 805	563
2018	100,00%	113 170	56 598	4 584	174 352	72 616	101 736	24 600
Factoring KB	28,54%	34 893	13 939	933	49 765	25 203	24 562	7 082
ČSOB Factoring	23,15%	26 060	14 301	0	40 361	12 243	28 118	5 765
Factoring ČS	20,59%	22 021	13 665	209	35 895	21 326	14 569	5 596
Transfinance/UniCredit	15,89%	18 851	5 413	3 442	27 706	5 963	21 743	2 870
Ostatní	9,61%	8 805	7 955	0	16 760	7 228	9 532	2 718
Bibby Financial Services	2,22%	2 540	1 325	0	3 865	653	3 212	569

Zdroj: upraveno podle [25]

Příloha B – Souhrnná tabulka členů AFSCŘR za období 1–9/2019

	Podíl na trhu	Tuzemský faktoring	Exportní faktoring	Importní faktoring	Celkem faktoring	Bezregresní faktoring	Regresní faktoring	Objem poskytnutých prostředků v mil. Kč
1–9/2019	100,00%	84173	44888	3560	132621	59183	73437	23991
Factoring KB	29,62%	26 282	12 305	694	39 281	19 792	19 489	6 759
ČSOB Factoring	21,89%	18 586	10 440	0	29 026	8 312	20 714	5 646
Factoring ČS	20,17%	16 180	10 475	98	26 753	16 355	10 398	5 379
UniCredit Factoring	14,36%	11 978	4 303	2 768	19 049	4 942	14 107	2 462
Ostatní	11,86%	9 271	6 461	0	15 732	9 369	6 362	3 252
Bibby Financial Services	2,10%	1 876	904	0	2 780	413	2 367	493

Zdroj: upraveno podle [25]